Iw. Rohatynski
402 Thames St.

THIS PUBLICATION IS LICENCED BY SECRETARY OF STATE OF CANADA

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

Corner Pritchard & McGregor Sts.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Winnipeg, Manitoba

РІК I. Ч. 16. СЕРЕДА, 27 СЕРПНЯ, 1919. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, AUGUST 27th, 1919. No. 16. VOL. I.

Петлюра Віддав Галичину Полякам

Петлюра добив торгу з Поляками.

ПАРИЖ, 26 серпня. — Депеша з Варшави оголошує заключене угоди між Польщею і ген. Петлюрою, лідером Українців. Услівя угоди застерігають відшкодоване Україні за Галичину, а також і те, що Польща і Україна мають злучити ся проти російських большевиків.

Петлюра стараєть ся заключити союз з Поляками проти Совітів.

ЛОНДОН, 26 серпня. — Депеші отримані тут з полудневих европейських місць вказують сьогодня, що Українці старають ся заключити угоду з Поляками, на підставі котрої обидва народи злучать війська в кампанії проти большевиків.

Петлюра погодив ся з польськими шляхтичами.

БЕРНО, 25 серпня. — Українська місія в Берні дістала від ґенерала Петлюри вістку, датовану 20 серпня, що Поляки на підставі угоди віддали Українцям міста Ровно, Дубно і Житомир. Донесене говорить, що українські селяни скрізь стають в обороні независимости України. Всі народні сили є з'єднані на демократичній і проти-большевицькій програмі.

Петлюра злучив ся з румунськими імперіялістами.

ЛОНДОН, 22 серпня. — Українські власти в Лондоні оголошують, що межи Українцями а Румунами прийшло до угоди, на підставі котрої Українцям буде можна перевозити через Румунію амуніцію і инші засоби. Також оголошено, що українське і румунське правительства згодили ся, що не будуть проти себе воювати і що Румунія згодила ся попирати домаганя Українців на мировій конференції. Тутешні Українці заявляють, що се є першим кроком до признання независимости України і що се дасть змогу Українцям скріпити свою борбу проти большевиків.

Українці запросили собі до помочи Поляків.

ВІДЕНЬ, 18 серпня. — Як подають донесеня, проти-большевицькі Українці запросили собі до помочи Поляків, аби здобути Київ і прогнати большевиків з України, обіцюючи їм заплатити за се укр. збіжем.

Кажуть, що добрий врожай збіжа є в Югославії, Україні, Австрії, Чехах і совітській Росії.

Британський премієр проти анексії України Польщею.

БЕРНО, 23 серпня. — Місцеве українське бюро оповіщає, що британський премієр Лойд Джордж попирає змаганя кадиійських Українців проти прилученя України до Польщі.

Дальші побіди над Колчаком.

ЛОНДОН, 20 серпня. — Нинішні донесеня з Омська потверджують повідомленя, які прийшли до Лондону 14 серпня про те, що відступаючі Колчакові сили опустили Тюмень, 150 миль від Тобольська, на схід від російсько-сибірської границі, яке то місто було головною базою запасів Колчака підчас його наступу на богаті околиці на захід.

На східнім фронті большевики рівнож заняли місто Ілецк, 140 миль від Оренбурґа, як каже большевицький звіт з Москви.

Денікін забирає міста.

Урядовий звіт з Москви признає дальше відступлене червоної армії на полудни і занятє ґенералом Денікіним Херсону, Николаєва і Черкасів на ріці Дніпрі, на Україні.

Румуни на поміч Денікінови.

ПАРИЖ, 20 серпня. — Румунські військові власти приготовляють ся до офензиви на схід від ріки Дністра, заміряючи прилучитись до армії Денікіна в полудневій Росії, як про се доносить парижська ґазета "Ехо ді Парі".

Омське правительство падає, доносить Токіо.

ТОКІО, 21 серпня. — Так зване всеросійське правительство в Омску вислало всі запаси золота і правительственні архіви на схід до Іркутска, як доносять сюди відомости, отримані з цілковито певних жерел.

Инші інформації подають, що істноване того правительства є дуже слабе з приводу напору большевиків і дезерції з рядів сибірської армії.

"Гахі Шімбун" подає депешу з Пекіну, що омське правительство вже упало.

Тут припускають, що японські війська повстримають большевиків на схід від Іркутска.

Висилають кадетів проти Колчака.

ШТОКГОЛЬМ, 21 серпня.— Оповіщеня з Петрограду говорять, що большевики з Петрограду висилають кадетські шкільні резерви проти адмірала Колчака.

Американський амбасадор про положенє Колчака.

ВАШІНҐТОН, 23 серпня. — Амбасадор Марис, післаний Злуч. Державами з Токіо до Омська мав розвідатись про відносини на Сибірі. Він повідомив тутешне правительство, що правдоподібно переломова хвиля в Колчаковім правлїню настане в трийцяти днях.

В своїм справозданю амбасадор впевняє, що адмірал Колчак мусів посьвячувати так богато уваги на мілітарні рухи проти большевиків, що йому не лишалось вільних хвиль на з'орґанізоване достаточного цивільного правительства і адміністрацію в Сибірі, щоб нарід вдоволити.

Брак матеріяльної помочи від аліянтів був страшенною перепоною Колчакови і се спричинило було непорозуміне поміж його командантами. Його сили є малі, числять заледво 200.000 людий і є лихо узброєні.

Большевики заперечують вістку про затоплене їхніх кораблів.

ЛОНДОН, 23 серпня. — Большевицьке бездротне донесене отримане тут каже:

"Ми злапали 1.000 плінників, включаючи людий з ворожого астраханського реґіменту разом з машиновими карабінами в борбі на північний схід від Лапшинської. Два ворожі реґіменти зістали розбиті. Ґрупа зложена цілковито з офіцирів зістала знищена; 400 зістало убитих а 160 взято в полон.

Донесене, що два наші воєнні кораблї затонули в Кронштаді є неправдиве. Один воєнний корабель зістав легко ушкоджений.

Дві тисячі промислових заведень зістали знаціоналізовані Совітами. Се становить 82 процент всїх таких заведень".

Заняли два міста над Волгою.

ЛОНДОН, 25 серпня. — Большевицьке мілітарне донесене отримане тут бездротним телеґрафом в неділю подає, що большевики заняли Тамбов і Тамбощін над рікою Волгою, на полудневий захід від Саратова.

Владивосток окружений повстанцями.

ЛОНДОН, 25 серпня. — Як подають отримані тут большевицькі бездротні донесеня, Владивосток є окружений повстанцями а місто переповнене втікачами. Заявляєть ся там також, що японська ескадра прибула до Владивостоку.

Колчакова армія забирає ся з Омска.

ЛОНДОН, 25 серпня. — Офіціяльні бездротні донесеня з большевицької головної кватири в Москві оповістили сьогодня, що війська адмірала Колчака опускають Омск.

Військо убило чотирох робітників.

З Берліна під датою 18 серпня подають, що в Тікау зелїзницю і почту забрала юрба в свої руки. Богато жертв наслїдком бунтів впало в Мисловицях, де 2.000 углекопів зібрались в день виплати і заатакували будинок адміністрації. Після того як убито жовніра, військо почало стріляти в товпу і убило чотири особи.

Генеральний страйк в Бельгії.

БРУКСЕЛЯ, 18 серпня. — Великою більшістю голосів союз робітників зелїзничих, при телеґрафах і телефонах постановив викликати нині ґенеральний страйк в цілій Бельгії. Постанову сю принято пару днів тому на надзвичайнім з'їзді тої орґанізації. Перед розпочатєм страйку вони мали ся еще звернути до правительства, чи їх домаганя зістануть приняті без страйку, чи ні.

Бунти в Горішнім Шлезку ширять ся.

КОПЕНГАҐА, 19 серпня. — Польські бунти в Горішнім Шлезку поширяють ся, як кажуть повідомленя з Берліна. Всї копальні зістали заняті військом, аби не допустити до саботажу. Революціонери складають ся почасти з польських жовнірів, а почасти з комуністів.

Вони розброїли кількасот німецьких жовнірів і заатакували німецькі казарми і потяги.

Поляки пробують заняти провінцію, каже берлінська "Льокаль Анцайґер", не чекаючи на вислід загального голосованя, котре, якби його переведено, випалоб не в користь Поляків.

Німецькі соціял-патріоти помагають рос. контрреволюціонерам.

БЕРЛІН, 22 серпня. — Кореспондент "Таґебляту зі Східної Прусії доносить, що Німеччина посилає до Росії війська і засоби воєнні ночами. Се потверджує давнїйші запевнюваня про те, що межи мілітарною партією в Німеччині, а контр-революціонерами в Росії істнує порозуміне.

95 процент робітників страйкує на Шлезку.

ЛОНДОН, 23 серпня. — Польські офіціяльні крути в Лондоні представляють положенє на Шлезку дуже мрачним. Всї електричні роботи застановлені і ціла провінція находить ся в темноті. Ґазети не можуть виходити. Девятьдесять пять процент робітників по цілім краю страйкують, а всї фабрики і відливарні спаралїжовані через брак вугля.

В Мисловицях німецька погранична сторожа стріляла до углекопів і убила або ранила 14 із них. Німці заатакували польсько-шлеську сторожу в Пітровіцах, підчас чого богато було убитих і ранених. Доносять, що німецькі власти застановили зелїзнодорожний рух між Беруном а Ніколовом, підбурюючи сим льокальне населене.

Польські власти заявляють, що такі випадки і инші провокації привели до повстаня робітниче населене.

Німеччина не хоче аліянтської поліції на Шлезку.

ПАРИЖ, 25 серпня. — Німеччина ухилила ся від запрошеня аліянтських військ до сповнюваня поліційної служби на Шлезку, однак аліянти мають право се зробити на підставі договору, котрий зазначує, що вони мають там уважати на плебісцит.

Соціялїстичні заворушеня в Болгарії.

Часопись "Дейлі Мейл" одержала вістку, що в столиці Болгарії, Софії, відбули ся соціялїстичні демонстрації. Демонструюча товпа зібрала ся перед королївською палатою, домагаючись від короля Бориса зреченя ся престола і заведеня в Болгарії републиканського правлїня. Військо розігнало ворохобників. Підчас вдержуваня порядку і спокою в місті помагали також французькі війська.

Швайцарська соц. партія приняла комуністичну програму.

БЕРНО, 21 серпня. — В Базилеї відбув ся конґрес Швайцарської Соціялїстичної Партії, на котрім по цілонічних нарадах, закінчених в неділю, ухвалено прилучити ся до третого Інтернаціоналу, основаного Леніном в Москві. За внесенєм було 318 голосів.

Робітники замикають парляментарних послів.

ЛЮКСЕМБУРҐ, 18 серпня.— На просьбу бурмістра французькі війська, атакуючи робітників баґнетами, відібрали будинок парляменту, розігнали робітничі маси і випустили з вязниці послів, котрих там демонстранти замкнули.

Робітники домагаючі ся більшої платні з причини великої дорожнечі, заатакували були парлямент і замкнули законодавців до тюрми.

Австрійський мировий договір готовий.

ПАРИЖ, 25 серпня. — Договір з Австрією буде розбирати головна рада сьогодня по полудни і правдоподібно доручить його австрійській делеґації завтра. Пять днів дадуть Австрії до надуманя ся, хиба що вона попросить о продовжене речинця.

Докові робітники у Франції викликають ґенер. страйк.

МАРСИЛІЯ, 24 серпня. — Докові робітники переголосували сьогодня викликати ґенеральний страйк. Вони домагають ся 20 франків платні за 8-годинний день праці і знесеня праці поза годинами.

Наїзд на ірляндську ґазету.

ДОБЛИН, 21 серпня. — Поліція наїхала нині по полудни на поміщене головної син-фейнерської ґазети. Готові до друку форми на сеготижневе видане ґазети і їх відбитки зістали сконфісковані.

Архикнязь все ще при власти в Будапешті.

ПАРИЖ, 25 серпня. — Отримані найвисшою радою телеґрами виказують, що архикнязь Йосиф все ще був при власти на Угорщині в суботу, однак його резиґнації сподіють ся незадовго.

Румуни дальше рабують Угорщину.

ПАРИЖ, 25 серпня. — Румунські війська все ще перевозили реквізицію маєтків в Будапешті в суботу і не звертали уваги на пересторогу головної ради. Такі відомости отримала рада сьогодня рано.

Угорські автократи дякують Румунам за поміч.

БУКАРЕШТ, 21 серпня. — Архикнязь Йосиф, голова угорського правительства вислав довгу телеґраму до румунського короля, дякуючи йому за "охорону Угорщини від большевиків". Премієр Фрідріх зложив подяку ґен. Гольбанови, командантови румунської армії за встановлене "порядку" в Будапешті.

Положенє в Будапешті.

ВІДЕНЬ, 18 серпня. — Будапешт є політичним горшком, де все кипить і рухаєть ся; всї вулиці заповнені безцільно блукаючим голодним народом. Так доносить кореспондент "Юнайтед Прес", котрий щойно прибув до Відня після того, як обїхав Угорщину аеропляном.

Угри висказують своє невдоволенє з того, що їх доми занимають жовніри нації, до котрої вони мають найбільшу ненависть.

В цілій Угорщині проголошено воєнний стан.

КОПЕНГАҐА, 21 серпня. Депеша з Будапешту з середи доносить, що по цілій Угорщині проголошено воєнне право.

Робітники в Ріджайна проти Риґа.

РІДЖАЇНА, Саск., 24 серпня. — Мітінґ на котрім промовляли Риґ і Варлей, репрезентанти домініяльного ремісничо-робітничого конґресу зазначив ся великим безпорядком. Обидвох бесідників зневажено, а Риґови закидали, що він проповідує такі погляди тому, що він є платний так робити.

ВІД ДРАМАТИЧНОГО КРУЖКА ім. В. ВИННИЧЕНКА.

Повідомляє ся всїх членів, що місячні збори Кружка відбудуть ся в неділю, 31 серпня о 3-ій годині по полудни в Укр. Роб. Домі, як звичайно.

Всї ті, що мають охоту вчити ся сьпіву, нот та виставляти представленя, повинні вписуватись в члени Кружка і користати з нагоди. Наука безплатно. Товариство має тепер знаменитого учителя сьпіву, котрий доложить всїх старань, щоби виробити гарні хори. Наука сьпіву і нот буде відбувати ся чотири рази в тиждень: в неділю, вівторок, четвер і пятницю.

Отже не пропускайте доброї нагоди, а вступайте в члени Товариства.

Заряд Т-ва.

ПРИЙДІТЬ ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБ. ДОМУ

В ПЯТНИЦЮ ВЕЧЕРОМ, СЕГО ТИЖНЯ

побачити гарний "мувінґ-пікчюр".

На програмі є слідуючі образи:
"СПОВІДЬ МОДЕЛЬКИ" (The Model's Confession),— штука в 6 актах, в котрій виступає славнозвісна акторка МЕРІ МЕКЛАРЕН; — "ПОЗА ФРОНТОМ", (Behind the Front), дуже сьмішна комедія в 2 актах, — і "ЮНИВЕРСАЛ СКРІН МЕҐЕЗІН", показуючий сьвітові новини.

ВСТУП ЛИШЕ 15 цт. — ПІЧНЕТЬ СЯ о год. 7 веч.

ПРИЙДІТЬ І ПРИВЕДІТЬ СВОЇХ ЗНАКОМИХ, А ПЕВНО НЕ ПОЖАЛУЄТЕ!

ПОЗІР! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА ТЕАТРАЛЬНА ДРУЖИНА "ВІДГОМІН"

відограє

В СУБОТУ, 30 СЕРПНЯ, С. Р.

в УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ

відому штуку Ів. Тобилевича, п. н.

БЕЗТАЛАННА

драма на 5 дій зі сьпівами і танцями.

МІСЦЯ ПО: — 50, 35 і 25 цт.

ПОЧАТОК О ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ.

КАПІТАЛІСТИЧНА СИСТЕМА ПРОДУКЦІЇ.

КАРОЛЬ КАВЦКИЙ.

—o—o—

В середних віках ремесла розвивали ся що раз більше, і в лоні суспільности зростав безустанно поділ праці. Наприклад, ткацтво поділило ся на три окремі фахи — на виріб полотна, сукна і шовкових матерій; декотрі роботи злучені з ткацтвом, наприклад, стрижене овець і виріб з вовни сукна стали цілком окремими фахами. Зростала вправа робітників, а способи і прилади праці значно поліпшили ся. Рівночасно, завдяки поліпшеню средств комунікації особливо завдяки розвиненій будові кораблів, підносила ся і торговля.

Перед чотириста роками цвили ремесла; також була тоді епохова хвиля для розвитку торговлі. Відкрито морську дорогу до краю невичерпаних богацтв — Індій; відкрито Америку з невичерпаними богацтвами золота і срібла. Европа прямо зістала залита богацтвами, котрі здобули в нововідкритих краях европейські авантурники, торговлею, ошуством і рабунком. Львина пайка тих богацтв дістала ся до рук великих купців, котрі мали власні кораблі і були в стані обсадити їх численною і відважною залогою, яка не числила ся з нічим.

В тім самім обсягу часу повстала новітна сцентралізована бюрократична і мілітарна держава. Вона мала на початку форму абсолютної монархії. Та держава відповідала потребам розвиваючої ся кляси капіталістів і знов сама потребувала їх помочи. В виду розвою товарової продукції новітна держава опираєть ся не на особистих услугах, але на грошевих приходах. Нічого отже ту дивного, що монархи боронили і заступали купців, капіталістів, т. є. тих, котрі привозили до краю гроші. Через вдячність за ту опіку, капіталісти жичили монархам і державам гроші, ставали їх вірителями, і через те робили їх зависимими від себе. Постепенно капіталісти почали примушувати державну власть служити їх інтересам, як: обезпечене і розвій доріг, збудоване і удержуване заморських кольоній, війни з небеспечними конкурентами і т. п.

Ріжні "букварі" економії твердять, що жерелом капіталу була ощадність. Однак як бачимо, то жерело було иншого рода. Найбільші богацтва капіталістичних народів повстали з кольоніяльної політики (т. є. загарбуваня чужих країв), в наслідок морських розбоїв, контрабанди, торговлі невільниками і торговельних воєн. Історія тих народів аж до найновійших часів обильна в приміри таких способів "ощадности" капіталу, а державна поміч показала ся дуже пожиточна при тій "ощадности".

Нові відкритя і нові торговельні дороги не лише збогатили купців, понад се, вони поширили ринок збуту для промислу европейських народів, котрі були в посіданю морських доріг; особливо вплинуло то на промисловий розвій Англії, котра стала королевою моря. Ремесло не могло вдоволити так скоро зростаючим вимогам ринку; масовий збут вимагав і масової продукції; великий ринок вимагав такої продукції котра цілком примінила би ся до його вимог, т. є. котра була би зависима від купців.

В інтересі купців було займити ся їм самим масовою продукцією, відповідаючою великому ринкови; вони мали в своїх руках грошеві средства для закупна всего, що було потрібне при витворі як сирих матеріялів, приладів, варстатів і робочої сили; ходило лише о то, де найти послідну. В Европі вже не було на продаж невільників; знав робітник, котрий був в посіданю средств продукції, або зависимий від родини, котра посідає ті сердства, не продає своєї робочої сили; він волить працювати для себе або родини так, щоби весь витвір його праці оставав власністю його або родини. Він продає витвір своєї праці, але не свою робочу силу. Підчеркнемо ту одну увагу: те треба уживати виразу: "Продавати працю", бо праця, як діланє не може бути продана. Виразу "праця" уживаєть ся часом не лише в значіню діланя, але також для означеня результатів того діланя, т. є. витвору праці, знов часом в означеню робочої сили внутрішним виразом котрої є праця. То ріжноманітне примінене слова "праця" позволяє економістам котрих бажанем є удержати в несьвідомости робітників і дрібних селян на мішанину найбільше ріжнородних річий.

Але вернім ся до нашого купця, занятого гляданем робітників. Йому не повело ся з властителями дрібних підприємств і їх родин; він мусить шукати таких робітників, котрі не мають средств продукції, котрі не мають нічого крім своєї убогої сили і мусять, щоби жити, тую продавати. Розвій товарової продукції і приватної власности вже витворив як бачилисьмо певне число тих вивлащених. На початку їх небогато, але і ті, о скільки не належали до якої будь родини, котра має власне господарство, були то по більшій части або люди нездібні до праці — старці, калїки, хорі, або люди, котрі сторонили від праці — ріжного рода злочинці і обманці. Число дійсно свобідних не маючих нічого робітників було дуже мале.

Щасливий случай хотів, що власне в пору, коли між купцями більшав попит на робітників, цілі маси тих послідних зістали позбавлені майна, викинені на брук, де богаті торговці могли їх найти без найменшого труду. То явище було також наслідком розвою товарової продукції, побільшеня ся ринку збуту на вироби міського промислу відбило ся на рільництві. В містах більшав попит на средства поживи і на сирі матеріяли, як: дерево, вовна, лен і т. п. і в наслідок того рільна продукція почала також переміняти ся в продукцію товарову, обчислену на продаж. Селянин дістав до рук гроші, але то було його нещастем, бо збільшило захланність його визискувачів - дідичів і пануючих. Доки надвишка продуктів селянина складала ся з природних плодів, властитель землі забирав від него тільки продуктів, кілько сам міг спожити; але з гроший все можна зробити ужиток і то тим ліпший, чим більше їх маєть ся. Чим більше ширшав для селянина ринок збуту, тим більше одержував він за свої товари гроший, тим безоглядніийше обдирали його дідичі і монархи, тим більше підносили ся чинші і податки. Вкоротці панове перестали вдоволяти ся надвишкою, яку давала праця селянина-кріпака по відчисленю коштів удержаня; вони почали все більше гнобити селян, забираючи навіть часть того, що було необхідним для їх удержаня. Нічого тут дивного, що селян огорнув одчай, не один з них — кидав хату і землю і втікав до міста, особливо тоді, коли проби опору не вдавали ся і коли селянські повстаня зістали здавлені.

Причиняли ся до того ще й инші умови. Коли в містах повстала потреба промислової продукції на велику скалю, так само на селі виринула потреба великої продукції рільної. Дідичі пробували робити то саме на селі, що купці робили в містах; властитель земного обшару, котрий перед тим був, беручи загально, лише заможнійшим селянином, почав змагати ся, щоби поліпшити своє підприємство. Робочих сил йому не бракувало, бо зумів примусити селян до робленя панщини; впрочім нераз і не потребував нових робочих сил. Продукція вовни, або дерева, ховане худоби або лісова господарка вимагають богато менше робітників ніж рільництво; з тої причини, там де земські властителі переходили від рільної продукції до лісової або сіножатної, там певне число сільських робітників ставало непотрібним, але за се дідичі потребували тепер більше землі чим давнійше. Дійти до посіданя землі могли лише коштом околичних селян, отже мусіли їх вигнати, щоби поширити своє господарство. Не стрічали вони при тім сильного опору, отже розпочало ся на великі розміри вивлащуване або викидуване селян, котре тревало аж до кінця XVIII віку. В пору, коли купці богатіли, загарбуючи кольонії, шляхта і монархи робили маєтки, рабуючи власних підданих. Февдальні пани, так само як і купці не цофали ся перед ошуством і насильством, перед розбоєм і рабунком, щоби лише дійти до цілі. Історія показує нам ту цілком нові спроби ощадности.

Що мали почати з собою ті маси рільників, котрі або втікли перед панщиною і податками, або при помочи ошуства і насильства викинені зістали з хат і землі? На власну руку вони не могли нічого продукувати, бо не мали средств продукції, бо ті їм вібрано. Не могли вони достарчити на ринок жадних продуктів; отже не оставало їм нічого, як на тім ринку продати самих себе, продати на довший або коротший час одиноку вартісну річ яку мали — свою робочу силу. Одні з них стали рільними наемниками у того самого дідича, котрий викинув їх з землі; другі вступали до війська, щоби в війнах, ведених для рабунку, помагати тим панам, котрі їх самі обрабували; инші упали, стали жебраками і злочинцями. Але богато і то не найгірших, шукаючи праці, звернули ся до промислу.

Ремісники старали ся забезпечити себе при помочи цехів від напливу сьвіжих робочих сил, від нових конкурентів і то пхнуло робітничі маси в обійми купців, котрі шукали наемників до своїх підприємств. В такий спосіб вивлащене — так страшне як і кровава революція, якої другої не знає історія — сотворило підставу капіталістичного промислу, капіталістичного способу продукції. Однак, була се революція богатих і сильних проти слабих і убогих, і тому ту революцію прославляють як епоху гуманізму і визволеня духа з кайдан; нині найголоснійше прославляють ту епоху ті, котрі найгірше обурюють ся на революційні наміри суспільних демократів.

Необхідними умовами капіталістичної продукції на велику скалю було позбавлене великих робітничих мас приладів продукції, замінене їх в нічого не посідаючих людий — пролетарів. Економічний розвій в тім напрямі. Але розвиваючі ся і змагаючі ся на силах кляси, як звичайно, так і в тім случаю, не чекали бездільно аж економічний розвій зробить своє. Вони ужили насильства для оборони своїх інтересів для прискореня економічного розвою. І власне то насильство відограло ролю акушерки при народженю капіталістичного суспільства, появило ся в найогиднійшій і найстрашнійшій формі.

Амер. сенатор називає плян Плумба большевицьким.

ВАШИНГТОН, 11 серпня. — Сенатор Маєр, промовляючи нині в сенаті до резолюції внесеної ним минувшого тижня, пятнував плян Плумба і схарактеризував стремлінє юнїй большевицьким.

Сенатор Маєр говорив про "серіозні клопоти, загрожуючі країні".

"Вже тепер зелізнодорожники загрозили страйком як що не дістануть більше платні", сказав він.

"Я перший не годжу ся на підвисшене їм платні. Підвишка не може бути оправдана. Зелізниці тепер понесли страту, яка має бути заплачена тими, що платять таксу. Побільшенє платні зелізнодорожникам тільки причинить ся до побільшеня коштів на житеві средства.

Поруч з домаганем про побільшенє платні, вони домагають ся, аби зоціялізувати промисл. Се домаганє рівнож загрожує країні великим лихом, наколи плян Плумба не буде признаний.

"Я не годжу ся на те, аби "большевичити" індустрію. Наколи большевичити зелізниці, то се буде тільки перший клин.

"Се віддало би зелізниці в руки одиниць, котрі визначували би самі собі платню. Робітники тоді стали би абсолютними монархами і робили би, що їм забажалоб ся.

"Після "збольшевиченя" зелізниць ті самі люди зараз би домагали ся "збольшевиченя стальної індустрії".

Широка пропаганда в тім напрямі давно вже провадить ся. Країна цілком зрусифікуєть ся, як що плян Плумба буде переведений в жите, — кінчив Маєр.

Положенє робітничої кляси в Індії.

НЮ ЙОРК, 13 серпня. — Певні дані про условини праці фабричних робітників в Індії дає кореспондент Джан Скор. Положенє робітничих мас сягає найвисшого степеня. В послідний раз ся справа була висьвітлена в дискусії в палаті громад над проєктом реформ.

Англійський секретар для Індії Монтеґю заявив, що робітники в ткацькім промислї в Бомбаю заробляють по 66 центів на тиждень. Довгота робочого дня виносить там 12 до 15 годин для мущин і 11 годин найменше для женщин, підчас коли діти понизше 14 літ мусять робити в фабриках найменше 6 годин денно.

ВЧЕРА І НИНІ.

МАКСИМ ГОРКІЙ.

—o—o—

Вчерашній день, був днем Великої Фальші — послідний день її сили.

Цілими віками, чоловік, так як павук, пряв нитку за ниткою, старанно снуючи сильну павутину з осторожністю в продовж житя, оплодотворюючи її все більше і більше з фальшею і ненаситністю. Чоловік кормив ся тілом і кровю таких же подібних йому людий, вживши продукцію як орудіє боротьби з природою, стремлячи ся до власти над людьми, і ся цинічна фальшивість еще вчера виглядала, як незмінна правда.

І ся вчерашня дорога привела людство до божевіля всеевропейської війни. Червоний промінь із сеї кошмари кинув сьвітло на всю бридку наготу стародавньої, вкоренившої ся фальші і нині ми видимо як весь сьвіт потряс ся до самих підвалин, розпадаючись на части. Його тайні і темні секрети відкрились, і навіть вчерашні сліпці відкрили свої очи і побачили перед собою все страхіте минувшого.

Нинішний день, є днем оцінки фальші, котра панувала вчера.

Могутня експльозія народного терпіня знищила показний спокій житя, і воно не може бути відбудоване знову в своїй старій формі. Весь той лад минувшини, еще не знищений, але він буде знищений завтра.

Нині скрізь панують в величезнім числі жорстокости і насильства, але се все натурально і зрозуміло. Чи се не натурально, що люди, будучи отроєні силою яду старого порядку — алькоголь і сіфіліс — не повинні бути великодушні? Чи не натурально, що люди крадуть — если злодійство було підвалиною вчерашнього закону? Чи не натурально є, що десятки, сотки тисяч людий можуть бути забиті, після того, як в продовж чотирох років ми привикли вбивати міліони? Вчерашне насіне принесло сегодня овочі. Нинішні дні є брутальні, але ся брутальність не є витвором нинішного дня. Злоба вийшла із сили людини і все прийшло до істнованя через людину. Проміж руїнами минувшини ясно видно всю силу, котра вязала їх до купи, і все, що лежало сховане під серцем від утисків, нині закликає до утиску.

Се є легко винайти причину в людині такій, якою вона є нині — чоловік є зеркало історії, голий як зьвір, палає вогнем запізнаного, безхосенного бажаня помсти.

Але ми повинні памятати, що день є дуже ясний, і через те тінь дуже темна Ми повинні зрозуміти, що осередок межи порохом а болотом із хаосу розруху нинішного дня вже почав величаву роботу для визволеня людства із сильної зелізної павутини минувшини, роботу, котра є трудна і болюча, як муки при нових породах. Ми повинні відчувати, що ми є сьвідками смерти вчерашного зла, котре доживає свої останні години в купі з чоловіком вчерашного дня.

Випало так, що народи виступивші до боротьби за тріюмф справедливости, опинились під проводом людий менше практичних і слабших борців — Росіянів, народу із країни, котра стояла далеко позаду економічно і культурно, народу, котрий перетерпів за свою минувшину більше ніж народи других країв. Тілько вчера еще цілий сьвіт дивив ся на него, як на — пів-дикуна, а нині майже умираючого з голоду, але ідучого сьміло вперед до побіди або смерти з запалом і мужеством старих потомлених борців.

Кождий, хто щиро вірить, що не поборимє стремлінє людства на зустріч свободи, краси і розумного житя, що се не пусті мрії, а що се є дійсна сила, котра сама може творити нову форму житя — всяка чесна людина повинна зрозуміти загальне значінє сеї акції, котра є виплекана найлучшими революціонерами Росії.

Акція, котра тепер йде в Росії, повинна бути розтолкована як величезна проба ввести в жите сповненя великих ідей і паролів, котрі були твором і пророцтвом великих народних учителів і вчених людий Европи.

Вчера европейські соціялістичні мислителі показували дорогу російському народови. Нині російський робітник бореть ся за тріюмф европейської думки.

І если чесні російські революціонери, невеликі числом, окружені ворогами і змучені голодом будуть задушені, консеквенція із тої страшної катастрофи тяжко впаде на плечі всіх революціонерів з робітничої кляси цілої Европи.

Єсли ся катастрофа стане ся, то всякий той хто не відчуває, той хто не розуміє сеї страшної боротьби, яку ведуть робітники Росії день за днем, той заплатить за ню своєю кровю і своїм житєм.

Чесне серце не похитнеть ся, чесні думки не знають спокуси до компромісу, чесна рука не заперестане робити поки серце в грудях беть ся. Російські робітники вірять, що їх брати по дусі, робітники инших країв, не позволять задушити російської революції, що вони не позволять воскресити минувшини, котра дістала смертельний удар і умираючи щезає, і котра щезне, если революційні мислителі Европи зрозуміють величезну вагу нинішного дня.

Пер. Волинець.

Голос Дебса з вязниці.

АТЛЯНТА, 14 серпня. — "Хочу укріпити в ваших головах той факт: Робітнича справа є властиво справою цілого людства і не буде ніколи залагоджена, если її самі робітники не залагодять. Капіталісти ніколи не залагодять її для вас. Політикери ніколи не залагодять її для вас. Вона зістане не полагодженою, доки її самі не полагодите. Так довго, як будете зносити істнуючі обставини, так довго вони зістануть незмінені. Лише коли з'єднаєте ся в цілім краю, коли представите одноцільний, клясово сьвідомий фронт економічно і політично, — нема такої сили на сьвіті, котра могла би станути межи вами і цілковитим вашим визволом".

Смерть Карнегого.

ЛЕНОКС, Масс., 11 серпня. — Звісний американський міліонер Андрю Карнегі умер нині рано на нюмонію.

І. О. З.

БЛУКАНИНА.

(Продовжене).

Остап встав з землі і виліз на борони, на яких сиділи брати.

— Ото дїльче якесь насїнє, — з досадою воркнув Остап. Так смачно спав і на тобі. Якесь лихо як почало уганяти по моїй голові, то я гадав, що то хтось впустив на ню череду муравлїв. Я почав оганятись тай на лихо зрушив колесницю, на котрій я сидїв, і та викотилась з під мене. Я упав на якусь зелїзяку тай так клуба натовк, що й ногою не рухну.

— Воно цїкаво, що то за примха тобі по голові лазила, Остапе, — регочучись сказав Єфрем. — Візьми та посьвіти сірником, то ми й подивимось, що воно.

Товариші засьвітили і почали розглядати ся по стїнах в кутї де сидїв передше Остап. По стїнах в ріжних напрямах бігали маленькі сотворіня темно-жовтої краски, і було їх дуже богато.

— Оце так, — сьміявсь Єфрем, — се брат, курячі воші, ото нагнали тобі страху. Там за стїною мабуть є курник і вони почувши твоє хропінє, перелїзли на сей бік подивитись, що за гості притрапились. Було не хропіти так голосно, то ми були досї вже спали. А то викликав вовка з лїса.

Всї сердечно сьміялись. Відтак розмістили ся на боронах оподалїк від стїни і поволи поснули.

Коли рано на сході пампи показались проміні сонця, на естанції почало ворушитись. Під шопу, в котрій спали ґавчі підійшов Рамон і ударяючи зелїзним прутом в висячу на клинку штабу дзвонив на снїданок. З шопи вибігали по одному розкудовчені ґавчі і спішили до кухнї. Снїданок складав ся з мате (мелене листє з дерева тої самої назви, яке приготовляєть ся на спосіб чаю і якого уживають майже в цїлій полудневій Америцї) і сухих прісних коржів. На провінції в Аргентинї на снїданок більше нїчого не дають робітникам. Мате є досить поживна і визначаєсь тим, що відганяє спрагу.

На голос дзвона схопили ся і наші товариші. Вони позлазили з твердої постелї і натягали зболїлї надушені кости. Коли ґавчі вже поснїдали і подались в степи, Рамон закликав на снїданок товаришів. При снїданку він розяснив їм подрібно, де, що і як вони мали робити. Через пів години відїхали вони з Рамоном на долини, віддалені о пять кільометрів від естанції, де простягались сотки гектарів засїяної люцерни. Того лїта люцерна була рідка і дуже мала в наслідок посухи. Дощ, який падав попередного дня був одиноким більшим дощем на цїлих три місяцї весни. Земля по дорозї була попукана так, що в деяких місцях в пропуклину можна було встромити руку. Попри дротяну огорожу здовж дороги паслись великі череди овець ріжних красок, коров і табуни на-пів диких коний.

На місци застали товариші стояче шатро і всї потрібні до роботи знаряди. Недалеко шатра була загорода, де мали передержуватись конї до роботи.

Під вечір у них вже було все готове, щоби розпочати роботу. Вони були одинокі на сїм кінци естанції, що робили сїно, і се їх тїшило, бо працювати в товаристві пустих ґавчів, або крайно лїнивих Ішпанців не справляло зовсїм приємности. Того ще вечера привезено для них припасів. Готовленєм їжі мали займатись вони самі. Вечір був на причуд гарний, комарів було мало. Товариші полягали в зеленій люцернї і дивились в небо. З далека доносилось до них рохканє жаб, а тутже за ними злегка похрюкували конї. Все того вечера складалось до приємних почуть.

Єфрем, який був більше вразливий і більше романтичний від свого брата і Остапа не міг влежати спокійно. Він рвав ніжні листки люцерни і жував їх в роті, то знов жмітками кидав їх межи конї; відтак на хвилю переставав і вдивляв ся в небо, та слїдив зором за зьвіздами.

— Єслиб я так гарно почував ся решту мого житя, як сьогодня, то сейчас приняв бим ся жити безконечно, — з запалом промовив Єфрем. — Такого враженя я не зазнав ще відколи був малим хлопцем; ще тодї як пас конї. Тодї я любував ся цїлим сьвітом, бо тодї я того сьвіта не знав. Сьогодні я любуюсь ним сьвідомий того, що завтра від сходу сонця по захід моє тїло не буде належати до мене, але до Дон Патріція, котрий купує його в мене за три пези і фунт баранини та пару сухарів — за цїлий довгий соняшний день. А всетаки менї приємно, мабуть тому, що не богато таких вражінь приходить ся переносити нам, робітникам на нашому віку. Борба за наше нужденне істнованє приглушує в нас всї ніжні почутя до краси і любощів, а робить з нас немов деревляних автоматичних ляльок, що попавшись в руки збиточних богацьких дїтий не мають нї хвилини супокою.

Карпо і Остап прислухувались сему фільософованю Єфрема з видимим чутєм. Особливо Карпо дуже любив слухати свойого брата, коли той попадав в такий "студентський настрій". Єфрем зауважив, що його солїльокійо поділало на брата та на Остапа і далї продовжав:

— Або дивитись на зорі — такі все веселі, усьміхнені, все вільні і свобідні і від нїкого не залежні, так і дивлять ся на нас. Вони ті самі, що і в Катеринославі; мабуть заглянули мене тутечки і дивують ся, яка то мара мене аж сюди загнала. А бачили вони мене кождого вечера, як я ходив в заводи до роботи на нічну зміну... Ех, братчики, давай засьпіваємо; в мене аж душа рветь ся.

Згадка про пісню розколихала зовсім понурість Карпа та Єфрема; в них пробудились ті ніжні чутя, які час від часу завмирають в робітнику і всї три немов на розказ видали з могутних грудий пісню; видали таку пісню, яка й підходила під їх настрій. Зразу тихо, як і слїдувало, а відтак дужче понеслась чаруюча "Реве та стогне". Сьпів їх був бездоганний, бо виходив з глубини душі, оповіяної благим почутєм, і самі вони, як Українцї, були вродженими сьпіваками. Вітер лєдви повівав і забирав від них чутні слова пісні і ніс їх по широкій аргентинській рівнинї.

При послїдних словах пісні роздались лиш легкі зітханя, нємов сим трьом зворушеним серцям лекше стало.

Після сього настала знов мовчанка і кождий з товаришів понурив ся в спомини.

(Дальше буде).

ДАВНІЙШЕ І ТЕП...

—o—o—

Коли поглянемо на історію людськости, то побачимо, як боролися пригноблені і позбавлені прав верстви народу за своє увільнене від злиднів тіла і духа. Великі маси народу, що жили в убожестві, домагали ся господарської, суспільної і правної рівности з вищими частинами народу, вони домагали ся участи в користаню з природних і культурних дібр, вони боронили своє право на людську гідність і домагали ся становиска гідного людини.

Але верхні верстви народу ніде і ніколи не йшли на зустріч вільним бажаням низших верств народу, навідворіт, вони вели з ними завсіди завзяту, уперту боротьбу. Так розвинула ся боротьба поміж ворожими клясами.

Ся клясова боротьба, що ведеть ся то отверто то тайком, то силою то хитрощами поклала своє пятно на цілу історію людськости. Політична історія, що оповідає нам про війни та про героїв, про князів та завойовників, мовчить про клясову боротьбу; не звертає уваги на сї події і історія культури. Але суспільна історія звертає наші погляди на давно забуті партії минулих часів людськости. І вона нам показує, що боротьба пролетарів минулих часів за своє увільнене була з виїмками безуспішною. Великі маси людий були і лишили ся убогими. Не зважаючи на всї змаганя, не усунено злиднів мас люду. Ані повстаня невільників старих часів, ані суспільні рухи християнства, ані селянські війни середних віків, ані боротьба реміснichих помічників в середньовічних містах не спромогли ся усунути визиску одних людий другими, сю болячку на тїлі суспільства. Визиск низших кляс середними і висшими лишив ся тим-же самим і в добу старого невільництва і під панованем середньовічного февдалїзму і сучасного капіталїзму. Форма змінила ся, але зміст лишив ся той сам.

Се суспільно-історичне явище, котре наповняє сумом кождого приятеля людськости, має дві причини, з котрих одну треба шукати в відносинах а другу в людях. Природа є перш за все — скупа: вона не дає своїх дарунків по добрій волі, а люди ще не навчили ся здобувати їх і примусити сили природи служити собі; через те наслідки людської праці за малі для того, щоби забезпечити кождому істнованє, відповідаюче його людській гідности. Друга причина лежить у людській темноті: люди були неосьвічені і суєвірні, вони гадали, що Бог того хоче, щоб пани брали собі більшу і ліпшу частину, а "холоп" живив ся тим, що падає

ЩО ЧЕКАЄ ТЕБЕ КОЛИС...

ЕВГЕН ГУЦАЙЛО.

ДАВНІЙШЕ І ТЕПЕР.

Коли поглянемо на історію людськости, то побачимо, як бороли ся пригноблені і поздовлені прав верстви народу за своє увільнене від злиднів тіла і духа. Великі маси народу, що жили в убожестві, домагали ся господарської, суспільної і правної рівности з иншими частинами народу, вони домагали ся участи в користанню з природних і культурних дібр, вони боронили своє право на людську гідність і домагали ся становиска гідного людини.

Але верхні верстви народу ніде і ніколи не йшли на зустріч вільним бажаням низших верств народу, навідворіт, вони вели з ними завсіди завзяту, уперту боротьбу. Так розвинула ся боротьба поміж ворожими клясами.

Ся клясова боротьба, що ведеть ся то отверто то тайком, то силою то хитрощами поклала своє пятно на цілу історію людськости. Політична історія, що оповідає нам про війни та про героїв, про князів та завойовників, мовчить про клясову боротьбу; не звертає уваги на сі події і історія культури. Але суспільна історія звертає наші погляди на давно забуті партії минулих часів людськости. І вона нам показує, що боротьба пролетарів минулих часів за своє увільнене була з виїмками безуспішною. Великі маси людий були і лишили ся убогими. Не зважаючи на всі змагання, не усунено злиднів мас люду. Ані повстаня невільників старих часів, ані суспільні рухи християнства, ані селянські війни середних віків, ані боротьба ремісничих помічників в середньовічних містах не спромогли ся усунути визиску одних людий другими, сю болячку на тілі суспільства. Визиск низших кляс середними і висшими лишив ся тим-же самим і в добу старого невільництва і під пануванем середньовічного февдалізму і сучасного капіталізму. Форма змінила ся, але зміст лишив ся той сам.

Се суспільно-історичне явище, котре наповняє сумом кождого приятеля людськости, має дві причини, з котрих одну треба шукати в відносинах а другу в людях. Природа є перш за все — скупа: вона не дає своїх дарунків по добрій волі, а люди ще не навчили ся здобувати їх і примусити сили природи служити собі; через те наслідки людської праці за малі для того, щоби забезпечити кождому істноване, відповідаюче його людській гідности. Друга причина лежить у людській темноті: люди були неосьвічені і суєвірні, вони гадали, що Бог того хоче, щоб пани брали собі більшу і ліпшу частину, а "холоп" живив ся тим, що падає зі стола богатих; вони були ще також замало карні, щоб одностайно і дружно розпочати боротьбу.

А тепер все змінило ся. Капіталізм розкував ті продукційні сили, що криють ся в людській праці і незвичайно розвинув їх; наука і техніка зробили правдиві чудеса.

Неменьше також зросла і народна осьвіта, суєвіре відсуваєть ся назад все далі і далі, маси народу стають осьвічені. І врешті стає на твердий грунт думка, що лише єдність, організація і карність дають зброю для будучої побіди. Робітники ведуть тепер організовану клясову боротьбу.

Те, про що ранійш і не гадали, що і не снило ся передовим борцям пролетаріяту, тепер стало дійсним: величезна організація з міліонами членів, з богатими средствами, одушевлена одною волею і направлена до спільної всім цілі. Розпучлива борня неосьвічених мас перетворила ся в плянову, розумну боротьбу, до котрої з подивом придивляють ся приятелі і вороги. Новочасний пролетар є зовсім иншою людиною ніж його попередники. Він ставить до житя значно більші вимоги і він є тепер в можности ліпше вдоволити свої потреби, як то було колись. Його духовий уровень значно підвисшив ся і його суспільне значіне значно побільшило ся. Тепер уже не дивлять ся на нього з погордою, тепер почувають навіть потребу говорити компліменти простій людині з варстату — як висловив ся був німецький цісар. В публично-правнім і політичнім житю вважають робітника за повноправного горожанина, хоч правда, більше теоретично як практично. Робітник тепер має зовсім инше становиско в господарстві і суспільстві і грає тут зовсім иншу ролю ніж ранійш. І за такі зміни в своїм становиску завдячує не щасливому випадкови, не ласці висших і середних верств громадянства, а лише своїй власній праці. Зріст осьвідомленя сучасного пролетаріяту відбув ся, не зважаючи на визискувачів всякого рода; котрі зробили все, щоб держати його під гнітом і в неволі.

Як богато роблять пролетарські організації, зрозуміємо, коли подивимо ся на ті краї, де таких організацій ще зовсім нема. Там, де у робітників або ще зовсім нема думки про організацію або де вона ще в зародку і через те більша частина робітництва ще незорганізована, там знаходимо ми темноту і злидні на всіх полях житя: малу платню і злі умовини праці, низький уровень житя і некультурність, не моральність, рабство, розпуку і брак сьвідомости. Робітник там є нічим і ніхто з ним не числить ся. Він не має також жадного довіря до своїх власних сил, а через те просить ласки у свого пана і надієть ся на поміч неба. А тепер придивім ся де є сильні робітничі організації. Організованому робітникови живеть ся там зовсім инакше! Кождий певно мав уже нагоду помітити сю ріжницю.

Не перебільшуючи, можна сказати, що робітничі організації виконали визначну культурну працю і що вони є показчиком доброго чи злого становиска робітничих верств в краю.

В сьвітовій історії помічаємо дуже важну подію, що пролетарські верстви народу сьвідомо і пляново вживають закон про організацію для боротьби за своє визволене. Сей важний закон все більше переходить в кров і тіло мас народу. Те, що вони ранійш лише відчували і неясно розуміли, се стоїть тепер ярко перед ними; маси народу розуміють уже добре, що вони мусять організувати ся, коли хочуть осягнути що небудь. Вони розуміють також, що організація потребує жертв і будуть солідарними та карними.

Угорщиною правлять богачі і реакціонери.

БЕРЛІН, 16 серпня. — Будапештанський кореспондент "Тагебляту" називає новий угорський кабінет "побідою для реакції". Барон Періні, новий міністер внутрішних справ — каже кореспондент — є нез любленний через його посвоячене з графом Тісою. Гушар, міністер просьвіти і Пайдль, міністер публичного добробуту є великими клерикалами. Юлій Рубінек, міністер рільництва є головою угорської дідичівської асоціяції, і його назначене, як заявляють, є ознакою, що землі дідичів будуть охоронені. Гайнріх, міністер торговлі є членом одної з найбільших бизнесменських родин в Будапешті. Кокоман Гегедус, міністер фінансів, довгий час був послом до угорського сойму і його уважають добрим фінансістом і політиком. Християнські соціялісти є головними попирачами нового кабінету.

200 студентів вибито батогами

БЕРЛІН, 15 серпня. — Двіста студентів, членів і провідників комуністичної партії, публично вибито батогами в Будапешті.

Вибрики проти Жидів також повторяють ся.

—o—

ВІДЕНЬ, 13 серпня. — Відбуло ся тут перед міністерством заграничних справ протестаційне віче. Великі товпи народу домагали ся повороту австрійських военних вязнів з Сибіру, де вони умирають сотками денно.

Ярема Лірник.

МРІТ.

Вийди в поле на просторі
Глянь усюди навкруги:
Літо сипле пишні квіти
На пречудні луги.

Там жита красою повні
Мов ті филі в морю йдуть,
То зашепчуть, піднімуть ся,
То до долу припадуть.

І ліси хорошо вбрані
В ряст зелений там шумлять
Й начеб піснею якою
До життя людий манять.

Серце ниє, — волю чує,
То радіє, то болить
Й на борні за кращу долю
Огнем праведним горить.

Так і хочеть ся забути
Людське горе, сльози, кров;
В край далекий полинути
Де панує лиш любов.

Де не знають люди горя,
Де не ріже брата брат.
Де не ссе кров робітничу
Ненаситний вампір - кат.

Де не леть ся по фабриках
Піт робочих як вода,
Й не торгує своїм тілом
Там дівчина молода.

Де від горя не вмирають
Люди праці без пори;
Де лукаво не здіймають
Попи руки до гори.

Де не молять ся там ложно.
Люд не відає війни,
Де Пилати не вмивають
Свої руки від вини.

Де за дармо по вязницях
Мужі Правди не сидять,
Лиш любов, братерство, воля
В тих людий в серцях горять.

Де... о, поле!.. Які мрії
Твій простір не родить нам.
Й яку пімсту не голосить
Він смертельним ворогам.

За кайдани за неволю
Що ми рабськи в них живем
Й перед нашими катами
Вічно спини свої гнем.

За ті жертви що в могилах
За нас тліють без пори,
Сльози, голод, стони, муки —
Катів щедрії дари.

Поле... поле.. Степ безкраю...
Оксамітові луги
Хіба тому ви не милі,
Хто не зазнає туги.

Хіба той лиш вас не любить,
Котрий вами не живе,
Лиш з братів своїх незрячих
Тілько шкіру щиро дре.

Просимо читачів "У.Р.В." звернути свою увагу на те, що робітничій газеті не поможе ніхто, крім самих робітників. Нехай отже читачі "У. Р .В." помагають по змозі своїх сил о-

—o—

ЧИ НЕ ВІЙНА СЕ?

СТРАТИ В ЛЮДСЬКІМ ЖИТЮ НА АМЕР. ЗЕЛІЗНИЦЯХ.

Через послідних 25 літ або більше в Злуч. Державах (і в других краях) відбуває ся безустанно "війна". Рік річно десятки тисяч Американців є забитих, а сотки тисяч буває ранених — але не на полю битви.

Зелізниці Злучених Держав пожерають так богато людських жертв, що се викликує здивоване.

Від 1892 року 209.325 осіб стратили житє на зелізницях, а кілька міліонів зістало ранених. Більшість сих випадків становлять "вандруючі робітники". Рік по році треває се страшне жниво смерти. Воно тревало через цілі літа приватного посїданя тих зелізниць. Понизші числа подають страти лише від 1892 року:

Рік	Забитих	Ранених
1892	7.147	36.652
1893	7.346	40.393
1894	6.447	31.889
1895	1.136	33.748
1896	6.440	38.087
1897	6.437	36.731
1898	6.859	40.882
1899	7.123	44.620
1900	7.865	50.320
1901	8.455	53.339
1902	8.588	64.662
1903	9.840	76.553
1904	10.046	89.155
1905	9.682	86.008
1906	10.618	97.706
1907	11.839	111.016
1908	10,188	104.230
1909	8.722	95.026
1910	9.682	119.507
1911	10.396	150.159
1912	10.585	169.538
1913	10.964	200.308
1914	10.302	192.662
1915	8.621	162.040
1916	9.364	180.375

Числа з років після 1916 не є ще готові, позаяк се забирає ріжним статистичним тілам около півтора року до зібраня сих чисел. Пізнійше зійде знова пресі тільки часу приготоване, відчитане коректі і оправа книжок. В міжчасі та сама довга історія треває в дальшім тягу, після регулярної лінії (вигнутої час від часу, як се називають статисти), і числа за 1917 і 1918 роки улягнуть незначній зміні.

Міжнародна торговельна комісія збирала статистичні дані до 1910 року, від котрого то часу се тіло заперестало виявлювати публично сї числа. Але останні три роки — 1908, 1909 і 1910 не містять в статистиці випадків, котрі мали місце на зелізницях компаній векслевих і стаційних ліній, котрі є дуже великі.

Числа пізнійших літ є зібрані ріжними комісіями в 48 стейтах, не опираючі ся на жаднім сталім пляні і правилах. Для того то числа є зменшені від попередних.

ЕКОНОМІЧНА ПРАЦЯ ЯПОНЦІВ НА ДАЛЕКІМ СХОДІ.

"Р. Ек." пише:

"Японські комерсанти ведуть в теперішний час енергічну працю, щоби заняти як найвигіднійші економічні позиції на Далекому Сході. Сибірські купці соблазняють ся можливостию одержати єни і в тій цїли не останавлюють ся навіть перед передачею своїх арендних або маєткових прав на торговельні і промислові підприємства. З другої сторони російські ділові люди і капіталісти тут на Далекому Сході проявляють незрозумілу і з точки погляду теперішного моменту злочинну пасивність. Вони не організують нових предприємств, ні промислових ні торговельних, не проєктують хотя би для майбутности нових будівельних плянів, підїздних доріг і взагалі нічим поважним в области будівничого предприняття не цікавлять ся. А між тим чужинці набирають духа і старають ся використати теперішне положене.

Японці в своїй діяльности користують ся особливою протекцією свого правительства. Вони мають спромогу одержувати широку фінансову запомогу.

Корейський Банк, офіціяльний філіяльний відділ Державного Банку видає всім Японцям позики в розмірі 80% коштовности всякого рода майна, фабрик, заводів або предприємств на ходу, які вони переймають на власність на території Маньчжурії, Китаю і Сибіру. Такими позиками Банк дає можливість японським комерсантам широко розвинути свої операції, тим більше, що банк не входить в оцінку купованого предприємства, довіряючи своїм громадянам.

Виконуєть ся ця програма економічного впливу на нашу торговлю і промисловість поки-що дуже успішно при помочи фінансового капіталу, котрий завсігди був найлучшим фактором економічного опанування краю або держави.

На се слідує звернути увагу і поки не пізно предприняти відповідні заходи.

Для протиділаня не тільки японським, но і всім взагалі чужинним впливам і економічним захватам слідувало би зорганізуватись нашим промисловцям, кооператорам і взагалі сибірським предпринимателям.

Необхідно потрібно заложити у Владивостоці банк під назвою "Далекосхідний Промисловий Банк", з основним капіталом 50,000.000 карб., при чім 25 міл. не трудно зібрати тут і в цілім краю, а 25 міл, що винно би дати правительство як позику, дану на довший час, або воно повинно би купити акції на згадану суму.

Виключна задача сього банку організація рідного промислу і торговлі і поміч ініціятиві предприємців на Далекому Сході.

Банк повинен негайно організувати на зразок чужоземних великих кредитових інституцій "технічно консультаційне бюро", задачию котрого буде вести всякі технічні досліди, комерційні огляди, робити проєкти по ріжним галузям виробів, які вимагають спеціяльного знаня. В Томську недавно організовано таке бюро, в якого склад входять інженери і техніки і є звістки, що згадане бюро провадить вже енергічну працю і вже має закінчені проєкти таких виробів; садового з природного сульфата, поташного, фаянсового, шкляного, перетонки дерева, хемічних продуктів, миловарення і т. д.

В Томську на днях відкрив ся перший в Сибіру Торговельно-Промисловий Банк, організований з капіталом 15 міл. карб. Капітал зібрали томські промисловці.

Владивосток в найблизшім часі буде ареною страшної економічної співборотьби. Сибірському слабому промислови прийдеть ся видержати неумолиму конкуренцію Японців, Американців і Англійців. Ми повинні до того приготовитись організацією банку, котрий згуртує в одно ціле і сибірські (російські) капітали і предприємчі сили.

Українські кооперативи повинні вище згадане мати на увазі".

Економіст.

("Щире Слово").

ПРО ПОГРОМИ НА УКРАЇНІ.

ЛОНДОН, 17 серпня. — На жадане предсідателя жидівських організацій в Англії, др. Захрі, член української місії післав запит українському правительству з жаданем вияснення вістий про погроми на Україні. Він одержав слідуючу відповідь: "Ніхто не каже, що на Україні погромів не було. Погроми були в Проскурові, Камінци Подільськім і може в Катеринославі, але вороги України занадто побільшають число жертв, які потерпіли від погромів.

Які були причини погромів на Україні? Перше, причина, що українське правительство ніколи не мало в своїй власти всеї України і не могло вдержати порядку у всіх околицях. Друге, що чорна сотня все веде свою агітацію серед темних селян. Трете, що царські порядки приготовили підставу для протижидівських виступів, бо від кількохсот літ російський уряд ширив вісти, що ніби від Жидів походить все лихо в Росії. Ще 1881 року самодержавний уряд докладав всіх старань, щоби відвернути народний гнів від поміщиків і дідичів в сторону Жидів. В 1905 році були погроми наслідком вістий, що революція в Росії має свою причину в конституційно-демократичній жидівській партії. А тепер всіма способами прибільшаєть ся вісти про участь жидівського населеня в большевицькій агітації. Йдуть поголоски, що ніби в большевицькій партії є тільки Жиди, хоч там заступлені всі народности і релігії.

Такі є причини погромів на Україні, в котрих більше потерпіли Жиди противні большевизмови, чим жидівські большевики.

Також спосіб.

В Португалії підчас зелізничого страйку арештували страйкарів і заповняли ними вагони. Такі вагони битком набиті робітниками ставили на переді кождого потягу, аби охоронитись перед катастрофами, які могли спричинити страйкарі.

—o—

ЩО ЧЕКАЄ ТЕБЕ КОЛИСЬ.

ЕВГЕН ГУЦАЙЛО.

Цікаво поговорити про те, чи справді буде коли сьвітови конець, чи ні. Так звані сьвяті письма, чи то вони християнські, чи инших релігійних сект, говорять про конець сьвіта. Та нехай там сьвяті пророцтва говорять; лишимо їх на боці. Ми поговоримо про конець сьвіта, беручи за підставу до нашої розвідки лиш те, що дала наука, научні обчислення і научний досьвід. Я зі свого боку зазначую, що подаю головно лиш частину тої матерії, яку треба би звести до купи, щоби знати основно про такі питаня, як ось наше. Та додам ще й те, що заступаю ось тут погляди астронома М. Вільгельма Маєра.

Питаючи про конець сьвіта, питаймо вперед чи може мати котра будь річ свій конець, чи може загинути яка будь річ без сліду? Людина вмирає, лишає потомків, лишає кости і тіло в землі. Те все зігниває, перемінюєть ся в таку матерію, котру може їсти червак, втягати ростина і другі істоти. Отже чоловік не пропав безслідно, його части живуть в других істотах, себто чоловік скінчив ся як форма чоловіка, але його части не пропали. Так само і другі річи. Візьмім ростину, от хотьби пшеницю. Росте стебло з колесом на вершку. Воно жиє, дозріває, себто старіеть ся. Стебло всохне, впаде, з нього буде гній, а зерно з колоса кільчить ся в тому гноєви і знов росте нова пшениця. Ось камінна скала. Здаєть ся вічна. Так де, ні. Дощ звохчує її, приходить мороз, вода мерзне і розпирає скалу на більші і менші відламки. Мале каміне точить ся за водою, обтираєть ся і робить ся з нього мілкий пісок. Пісок стає ще менший, що й оком не доглянеш його, хиба побільшаючим склом, — а крім того він ще й розпускає ся. І ті дрібні частинки випиває чоловік і зьвір з водою, бо вони потрібні їм обом до будови костий, а ростина всисає той розпущений пісочок, ті молекули (найменші частинки якої будь ріни) своїм корінем в себе, бо они потрібні їй до будови била, або пня. Чи пропала скала? Ні, вона в людях, зьвірах і ростинах. Нераз аж скалічиш руку, як потягнеш неосторожно по осоці аб оочереті. Се скалічила тебе та скала, бо се остре на осоці, — се її частинки такі острі.

Так хиба нема безслідного кінця? Ні, нема. Є ним безпощадна смерть. Дехто скаже, що сьвіт не може вмерти, бо сьвіт не жиє. Приглянемо ся йому вперед.

Сьвіт, се скажемо є те все, що видимо і не видимо. Так, се сьвіт. Видимо сонце, місяць і зьвізди. Видимо молочну дорогу на небезводі. Се також сьвіт. А згадаю, що молочна дорога є громади і то великі громади сонць зі своїми планетами. Поза молочною дорогою і в середині того великого круга молочної дороги є ще сонця, є ще зьвізди, котрих ми не видимо. А є їх стілько, що наколи би ми сказали міліони міліонів, то те буде лиш тілько, що капля води супроти моря. Те все є сьвіт. Чи той великанський сьвіт може вмерти? Ні, може вмерти одна планета, одно сонце і те певно діеть ся в цілім всесьвіті дуже часто, може навіть що хвилини, але всьой сьвіт нараз вмерти не може. Бо те все, се природа, а природа вічна; вона була все і все буде. А що вона побудувала, не може от так нараз вмерти.

Так ми не говорім про смерть цілого сьвіта, а лиш про смерть нашої землі. Бо земля, як частина природи може завмерти так, як завмирають другі річи. І то завмерти лиш на те, щоби на її трупі повстало нове житє, як на трупі чоловіка, пшениці чи скали.

Але чи земля може вмерти? — Може хто скаже, земля не жиє. Але чи можна потягнути границю між тим, що житє а тим що не жиє? Знаємо, що ми живі, а камінь мертвий, бо ми можемо рухати ся, відживляти ся а камінь ні. Більшою частиною нашого тіла є кости, а вони ані відчувають ані довільно рухають ся. Таким кістяком землі є сама земля, а все що на ній, є живими її частинами. І ті живі частини або сидять на ній на однім місци, як ось наші клітинки тіла в мязах, причеплені до костий, або бігають по кістяку землі з місця на місце, як ось червоні тільця нашої крови, що бігають свобідно артеріями з місця на місце, як ті мешканці міста улицями, то спиняють ся на хвилю де їм потрібно, то знов біжать де їх потрібно до житя цілого тіла. Отже земля живе і може вмерти.

Коли ми говоримо про конець сьвіта, то в першій мірі думаємо про себе. Себто думаємо про те, що з нами станеть ся, як наступить яка катастрофа на землі. Через те ми розглянемо те все, що може знищити людський рід і те, що може знищити землю.

Коли у нас є страшна буря, кажемо зараз, що "кінчить ся сьвіт". Але найбільша буря є рухом слимака супроти других сил в природі. Подумаймо, що підчас найсильнійшої бурі проби гає филя воздуху лиш 40 м. на секунду, наколи кожда точка на рівнику пробігає підчас обороту землі вкола своєї оси 464 м. на секунду, а сама земля в бігу довкола сонця пробігає що секунди 30.000 м. (30 км.) Наколи-б земля спинила ся хоть на одну десятину секунди в своїм бігу, то все те, що лиш на ній є, повернуло би ся в румовище. Люди оповідають про потопи сьвіта. Ті всї оповіданя мають почасти правдивий підклад, бо все час від часу лучають ся катастрофи в природі і гине богато людий при тім, але такі катастрофи мають лиш льокальний характер. Лиш певні околиці підлягають таким катастрофам. Такі случаї, як буря і зливи, се є річи, яких годі предсказати вперед. Сонце висилає нашій землі все таку саму скількість тепла. (Та скількість тепла зміняєть ся, але про се не будемо згадувати, бо се завело би нас за далеко). Через те, що поверхня землі не є рівна, не всї місця на ній однаково огрівають ся. Та через те, що вісь землі не все однаково привернена до сонця, є в нас ріжна теплота. Крім того оборот землі довкола себе спричиняє те, що верстви воздуха, головно горішні, полишають ся позаду, через що рівникові околиці мають сталий східний вітер. Всї отті причини ведуть до того, що воздух в своїй теплоті мусить вирівнувати ся, а з тим повстають вітри і бурі. Але всї ті бурі, вихри, хмароломи, гради і зливи не є в силі знищити землі. Вони мають супроти землі таке значіне, як хлюпане води в річці.

(Дальше буде).

—o—

UKRAINIAN LABOR NEWS
Published weekly under the auspices of
The Winnipeg Trades and Labor Council
cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.
Subscription $2.00 a year.
Telephone: St. John 1465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
часопись для робочого люду — виходить раз в тиждень заходом Вінніпеґської Ремісничо - Робітничої Ради.
Передплата $2.00 на рік.
Редакція за оголошеня не відвічає.

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

ПРОЧ З ГАНЕБНИМ КЛЕЙМОМ!

Погроми... Се найгидкійше і найпідлійше оруже в руках кровожадних і безсильних деспотів, замучені жертви котрих сьміють протестувати проти насильства над ними. Царизм і російська бюрократія ввели погроми в систему і зробили їх одним з орудій політичної боротьби. Коли царизм зробив свої перші погромні "експерименти" над безборонними женщинами, мущинами і дітьми жидівського та вірменського походженя, публична опінія цивілізованого сьвіта була потрясена. Потрясена і обурена. І всі розговори та пояснення про те, що "власти не могли вдержати гнів російського народа проти Жидів, котрі стараються ся накинути йому (російському народови) своє пановане", дуже мало помагали. Цілий сьвіт знав, що погроми се діло пяної чорної сотні і переодітих царських жандармів та поліціянтів. Всі знали, що погроми, рабунки і побиване людий відбували ся серед білого дня під фактичною охороною жовнірів, котрі будьто би не могли оволодіти товпою, тому, що... тому, що вони нічого не робили!

Так. Погроми се була робота наємної банди з чорної сотні і, розуміеть ся, не без помочі "аматорів" легкої наживи і безкарного рабунку. Але хто кромі самих погромщиків і їх інтелектуальних проституток з продажної преси сьмів накидати се брудне пятно на весь російський нарід? Ніхто! Ніхто, хто був чесний з своєю власною совістю, ніхто, хто бачив річи в їх дійснім гидкім і відражуючім сьвітлі.

***

Погроми... Відбули ся вони недавно і на Україні. На Україні, де царизм являеть ся далекою і півзабутою печальною минувшиною. На Україні, де кипить горожанська війна і де, після слів Грушевського, "переважна частина... захоплена ворогами" (большевиками) і таким робом "не переважна частина" находить ся під друзями Грушевського (правліне Петлюри).

З кореспонденції "Кореспондента" з Парижа в "органі українського учительства" ми не лише дізнаємо ся, що погроми відбули ся майже цілком на території Подільської і Волинської губерній (де царствує Петлюра), але находимо еще також оправдане, чому іменно сі погроми відбули ся. Ось послухайте:

"Українське населенє інстинктовно почало реагувати проти ворожого жидівсько-большевицького правліня на цілій Україні. Почали ся скрізь розрухи, протижидівські погроми".

І если ви не вірите, що "почали ся скрізь протижидівські погроми", то ось міста і місточка "на цілій Україні":

"В оскарженю делеґація (з Жидів в Парижі) каже, що в слідуючих місцевостях мали відбути ся погроми на Жидів: В Житомирі, в Бердичеві, в Проскурові, в Білоцеркві, в Степанци, у Фельчині, в Летишеві, в Балті, в Ананеві, в Негаївці, в Камінци Подільськім, в Китайгороді і Угринині".

І сей тузін міст та місточок (еще раз повторяємо) Поділської і Волинської губерній (Бердичів і Білоцерква київської ґубернії) повинні представляти собою цілу Україну? Ні, пане кореспондент з Парижа! Се не вся Україна. Се Україна, находяча ся під благодійною управою Зеленого, Кармелюка, Садовського, Махна і инших благородних і чистокровних прихвостнів буржуазії, котрі "оперують" проти Київа. Природно, що одною з "операцій" всякої чорної сотні являють ся погроми.

"За ворожий настрій (не числячи "кілька" тисяч убитих Жидів!) населеня проти Жидів відвічають в головній мірі вони самі, бо Жиди ніколи не дали українському правительству того попертя, якого Україна сподівалась від Жидів"...

Се оправдане пахне Григоріевим, Нейтгардом і иншими царськими погромщиками. Виходить будьто би все українське населене давало попертє "українському правительству" (Раді), а тільки одні Жиди не дали. І через тих то Жидів, котрих на Україні є около 2 міліони з загального українського населеня поверх 30 міліонів, се бідне українське правительство упало, і щоби обороняти і втримати се правительство, 28 міліонів "реагують"... і в результаті "кілька" тисяч жертв!

Стара се казка... І в додатку дурна казка. Єсли українське правительство мало би в опозиції навіть цілі 2 міліони жидівського населеня на Україні, воно могло би спокійно спати, бо 1 з 15-ти є опозицією дуже мізерною.

Оказуеть ся, що діло не гарно з оставшими 14-ма. І тут то і собака закопана! Укр. правительство (як і царське) маючи проти себе більшість, чуесь безсильне і через те його злоба.

Але найголовнійше не те, що ви хочете обманути когонебудь. Найголовнійше те, що брудне клеймо "погромщик" ви кладете не на укр. чорну сотню і її моральних вдохновителів і покровителів, а на "українське населене". І тут то й приходить ся сказати вам:

Проч з ганебним клеймом! Український нарід (селяни та робітники і ті, що з ними) не винуваті в злочинах пяної чорної сотні!

Проч-же з ганебним клеймом!

Англійські зелізнодорожні машиністи грозять страйком.

ЛОНДОН, 14 серпня. — Зелізнодоржні машиністи вислали сьогодня домагане до міністра Ґедеса, аби він як найскорше полагодив справу, в противнім разі вони в числі 65.000 вийдуть на страйк.

Лист доручений Екзекутивою каже, що як не приспішить ся полагодженя справи підчас наради з міністром, то лідери не будуть в стані зупинити робітників від повзятя рішучої і негайної акції.

В листі рівнож зазначуеть ся, що скаля платні предложена недавно, не задоволяе робітників і вона зістала відкинена переважно робітниками в Ліверпул і Манчестер.

Промисл в Йоркшайр, особливо текстільний, серіозно терпить з браку вугля, спричиненого недавним страйком 200.000 углекопів. Більше як 50.000 мущин і женщин є без роботи через брак вугля.

Стальові і зелізничі заводи в Лонкашайр почали припиняти ся також із-за браку вугля.

САМІ НАБІГЛИ...

Спокійно і задумчиво дивив ся місяць на піврозвалені хати завмерлого полтавського села. Задумчиво і добродушно слідив він за своєю відбиткою в неширокій річці, схованій в береги порослі невисокою травою, через котру лежав дрантивий міст, ведучий з села на горбковате поле. По сім мості без поруч умучено йшов Василь одітий в старий пірваний уніформ, півбосий, з невеликим клунком на плечах. Він йшов як в броді... Ось, ось воно, се миле місце, де він перевів свої безпечні, щасливі дитячі літа, свою молодість, перші пориви стидливої любови в вишневім саді, залитім срібним сьвітлом місяця і ласкавим, теплим, душистим вітром з просторих полудневих степів. Три роки тому назад його вигнали на війну, де він, наївний і довірчивий, простий і незлобний стрінув ся лицем в лице з безпощадною і жорстокою дійсністю неприкращеного і неприкритого житя. По тім він був ранений і взятий в полон. І з сего місця, де він провів тяжкі і безцільні два роки, де він втратив найцінніше і найнеобхіднійше для чоловіка — здоровлє, він тепер прямував—своїм тяжким шляхом. Перейшовши міст він вийшов на дорогу, що вела на знакому улицю. Але приблизившись до улиці він як би перестав пізнавати її. Декотрі доми цілковито щезли, оставивши по собі жалісні безформені останки, декотрі доми були розбиті... Ось один дім без криші і місто вікон темні діри, видаючі ся грозячими, скриваючими тайну злочину... Але де-ж маленька приютлива хата, де він родив ся, ріс, бавив ся?. Ах ось, ось вона! Скорше, скорше! Вона як би оціліла, так, так, ціла. Він затаїв віддих і притулив ся до малого вікна. Тихо стукає. Еще раз. Відповіди нема. Еще раз постукав... Так, живі. Хтось рухаеть ся... З хати, притулившись до самого шкла виглянула стара мати. Мама, мама! Се вона, стара, добра мати. В миг ока Василь скочив в сіни, в двері і попав в обійми старушки, котра хоч і не зразу пізнала сина, то інстинктовно відчула його присутність. І так обнявши друг-друга вони обоє тихо опустились на лавку коло широкої печі і обоє тихо ридали від неожиданої радости.

— А батько, мамусю, де батько?

Старушка вмиг перестала плакати і заговорила як би не своїм голосом:

— Його... нема дома.

— А де-ж він?

— Потім, потім, сину мій... я скажу, скажу де він.

— А Никифор?

— Никифора нема — заплакала старенька — його Німці убили.

— Убили?!

— Так. Убили, коли він не хотів віддати їм послідних два мішки зерна, котре він спрятав на засів...

Місяць дальше рівнодушно дивив ся на убиту горем стареньку матір, котрій судьба рішила поневолі перенести тілько печальних новин з приводу стрічі любячого сина, сидячого рядом з нею на лавці. Він опер ся обома руками о коліна і голова його була опущена. Вихор відірваних образців, безпорядочних думок перенеслись в його голові. Як жорстоке житє! Сидячи в полоні він думав про дім, про батька, про брата Никифора, про його жену Анну, про її діточки. Він представляв собі як ним втішать ся, як всі будуть вдоволені бачити його, як він буде розказувати про чужі краї і як всі будуть його слухати і слухати. А як много він бачив і пережив! За день не розкажеш всего...

— Коли прийшла революція — продовжала старенька — все село врадувало ся. Наші білим селом відібрали у пана землю і ті, що перше її не мали, отримали свою пайку. Ми чули також, що робітники в місті хотіли відібрати у своїх панів, своїх хлібодавців — фабрики, і тоді то учені з Ради закликали Німців, щоби перешкодили мійським робітникам. Учені з Ради говорили, що сі Німці миролюбивий нарід і що вони поможуть зробити порядок. Але одного ранку мене збудив крик з улиці... І коли я вийшла подивити ся, я побачила німецьких жовнірів, котрі везли на підводі писаря, много мішків зерна і муки. За ними йшов нарід. Хто плакав, хто кляв. А вони грозили карабінами і гнали... Прийшли вони до Никифора, домагають ся хліба. Він говорить, що нема. Тоді один з жовнірів кинув ся в клуню, шукав, шукав і найшов два мішки з зерном. Коли він вийшов з клуні, Никифор до него:

— Чим же я посію поле? — кричить Никифор, а жовнір опустив мішки на землю і давай бити Никифора. Никифор став злий і на себе не похожий. Як взяв він того жовніра за горло, чуть не задавив, а тут підскочив другий жовнір і багнетом його прямо в живіт...

Тут старенька заридала і після маленької перерви продовжала:

— На другий день сі убійники Німці забрали весь скот в селі. Забрали вони і Никифорову корову. Худа була, лихо кормили, та все-ж діточкам хоч немного молока давала. Сим біднятка й жили. Тут отець твій не витримав. Пішов старик за Німцями і много народу з ним. І не вспіли вони вийти за село, як декотрі наші селяни почали спір з Німцями. Хотіли послідну скотинку відібрати, а то все одно погибати. А проклиті Німці їх і не бють. Ґаз пустили такий вонючий і він косить, косить людий! І отець твій... довго мучив ся від него. Лежав на землі і все за горло, за горло тримав ся... Очи червоні, великі і говорити не може. Пів дня помучив ся і упокоїв ся... на віки...

— На віки!... глухо протягнув Василь. І закривши лице руками він заридав. Ридав він довго, довго. І старенька мати разом з ним...

Спокійно і задумчиво дивив ся місяць на піврозвалені хати полтавського села. Добродушно слідив він за своєю відбиткою в неширокій річці, схованій в береги порослі невисокою травою.....

Спокійно і задумчиво дивив ся він також на хату Василя і на малі, криві хрести на могилах його убитого брата і старика — батька.

Спокійно і задумчиво...

***

(З укр. ґазет в Америці).

"Українська Місія, що тілько прибула до сего краю (Злучених Держав), відбула свою першу конференцію в Державнім Департаменті нині по полудни. При кінци конференції голова місії п. Юліян Бачинський, проголосив слідуючу заяву. Се є перша урядова заява Української Місії на сій землі.

"Україна територією другий найбільший край в Европі, найбогатша в природні земні засоби, а населенем пята з ряду, була проголошена независимою народною републикою в жовтні 20-го дня, 1917.

"Від того часу она видержала тяжкі проби. На неї набігли не лишень большевики, але й Німці, котрі розбили українське правительство і парлямент, або Раду, і настановили правительство гетьмана Скоропадського".

Набігли... Так, так. Самі Німці набігли! І ніколи Рада не запрошувала "миролюбивих і порядколюбивих"... Ніколи, боже борони... Так говорить самий адвокат Юліян.

Дзвонар.

Просимо читачів "У.Р.В." звернути свою увагу на те, що робітничій газеті не поможе ніхто, крім самих робітників. Нехай отже читачі "У. Р .В." помагають по змозі своїх сил о-

ЧИ СЕ ПРАВДА?

Говорять декотрі українські "патріоти", що Укр. Кан. Гор. Ком. на своїм послідним засіданю ухвалив скликати в Вінніпеґу велике укр. протестаційне віче, на котрім мало би ся ухвалити і вислати кілька протестів проти большевицького, румунського, чехо-словацького і польського наїзду на українські землі. Однак повисші ухвали зістали відтягнені, коли прибув еще один член згаданого комітету. Говорячи про майбутнє віче, згаданий член сказав, що з него нічо не вийде, бо ті прокляті Українці з Росії його розібють, так само як тоді, коли він був предсідателем в Квінс Галі. За те згаданий член піддав суґестію, щоби сколектувати гроший і наняти по всіх "укр. нар. православних" церквах в Канаді парастаси, що по его думці мало би також помочи чимало укр. народови і его державі. Суґестію сю дав пан "чейрман" під дискусію і її принято одноголосно, ще й з грімкими оплесками.

Драпака.

З'їзд мексиканської соціялістичної партії.

МЕКСИКО СИТІ, 13 серпня. — Перший краєвий соціялістичний з'їзд в Мексико розпічне ся в місті Мексико дня 15 серпня і буде тревати через 15 днів. Конвенцію оголосив орґанізаційний комітет, котрий складає ся з Франціска Серванте са, секретара соціялістичної партії, Адольфа Станібанеса, Феліпа Давальоса і Тімотея Ґарція. Одною з точок на порядку дневнім буде вибране делеґата для репрезентованя мексиканської соціялістичної партії в третім Інтернаціоналі. Мексиканська соціялістична партія займає крайне становиско і можна сподівати ся, що на тім з'їзді будуть ухвалювати ся ріжні резолюції в сім дусі.

Оголошена програма і партійна тактика будуть доповнені і потверджені на з'їзді.

Партія стало зростає в число членів. Збори відбувають ся в місті в Мексику в пятницю в головній партійній кватирі під ч. 16 ул. Район. Ведеть ся там конструктивну просьвітну програму. Члени можуть побирати безплатно лекції іспанської і англійської мови, аби їм влекшити розуміне книжок і ґазет в сих мовах.

ЛОНДОН, 30 липня. — З Москви доносять бездротним телеграфом, що головна рада кубанських козаків заявила ся проти того, щоби признати на чальну власть адмірала Колчака. Президент кубанської републики, Рябий заявив, що тільки Областна Рада може полагодити се питане. Він остро виступав проти армії добровольців, на чолі котрої стоїть ґенерал Денікін. Наслідкам того відносини Денікіна до кубанських козаків напружені.

В Ростові над Доном невикриті убійники убили президента Рябого в його помешканю в готелю Паляс.

ПОГЛЯНЬТЕ НА НАШУ ВИСТАВУ ПРЕМІЙ
НА 856 MAIN STREET.
УЖИВАЙТЕ
ROYAL CROWN SOAP
щадіть купони і жадайте лісти премій в РУСЬКІЙ КНИГАРНІ, під ч. 850 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.
The ROYAL CROWN SOAPS Ltd.
654 MAIN ST.
PREMIUM DEPT.

НАПРАВА МУЗИКАЛЬНИХ ІНСТРУМЕНТІВ.
Подаю до відома всім читачам "Українських Робітничих Вістий" що я направляю всякі інструменти, які є роблені з дерева, а то: скрипки, ґітари, мандоліни, балалайки, бубни, і т. д. —— Роблю також нові цимбали; робота як найгарнійше викінчена. Цимбали роблю лиш на замовлене, бо хто хоче цимбалів, то зволить написати на кілько пунктів бажає і по кілько струн давати на пункт. Ціна цимбалів така: $35.00, $40.00, $45.00, $50.00, $60.00 і $75.00 разом з пересилкою. В мене можна дістати також добрі і виграні скрипки по ціні: $50.00, $75.00, $100.00 і $150.00. Дріт до цимбалів по ціні $1.50 за чверть фунта.
По близші інформації прошу удатись на слід. адресу:
Ukrainian Musical Instruments Repair Shop
519 Pritchard Ave., Winnipeg, Man.
Також граю по весілях і забавах. І. Бронїцкі, властитель.

ПОЗІР РОБІТНИКИ!
Отсею дорогою повідомляємо всіх українських робітників і фармерів, що в цьвітни отворилисьмо
ПЕРШОРЯДНУ КРАВЕЦЬКУ РОБІТНЮ
МУЖЕСЬКИХ УБРАНЬ.
Інтересовані зволять зголошуватись на адресу:
THE EXPERT — TAILORS
126 —— 20th St., East. Saskatoon, Sask.
І. Свистун і С. Ведмедик, — властителі.

УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ.
Коли бажаєте добре обстричи ся або підголити ся, зайдіть під ч. 860 Мейн Стр. (в Онтеріо Готель), де дістанете задоволяючу обслугу.
Власт. Ф. Ткачук.

В НАУЦІ НАША СИЛА І БУДУЧНІСТЬ.
В редакції "Українських Робітничих Вістий" можна набути слідуючі цікаві і наукові книжочки:
Нація як правна ідея і інтернаціонал .... 20ц.
Народність і її початки .... 25ц.
Чому жінки жадають політичних прав .... 15ц.
Новітна суспільність і церква .... 35ц.
Початки укр. соціялізму в Галичині .... 25ц.
Селянство і соціял-демократія .... 50ц.
Як повстав сьвіт .... 20ц.
Царська Росія і українська справа .... 50ц.
Нарис передісторичних подій .... 40ц.
Інквізиційні суди .... 12ц.
Боротьба о сонце .... 3ц.
Замовленя з грішми слати на адресу:
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard & McGregor, Winnipeg, Man.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕНЄ
Отсим подаємо до загального відома, що ми якраз тепер покінчили заходи з нашими заграничними кореспондентами відносно висилки гроший до
ГАЛИЧИНИ ПОЛЬЩІ
БУКОВИНИ ЧЕХО-СЛОВАКІЇ
РУМУНІЇ СЕРБІЇ
Ми будемо раді відновити знакомість з нашими попередними клієнтами і можемо запевнити їх про таку саму безпечну і скору обслугу як і передше.
По близші інформації пишіть або заходіть на нашу адресу:
На запити листовні відповідаємо негайно.
ALLOWAY & CHAMPION
BANKERS AND STEAMSHIP AGENTS
667 MAIN ST. --- WINNIPEG, MAN.

ІСТОРИЧНИЙ МАТ
(Після Карла Ма

Історичний матеріялізм становить наукову основу марксівського погляду на сьвіт. Він учить, що матеріяльні житеві средства відіграють в історії головну ролю, що витворюване і нагромаджуване тих средств є головним товчком діяльности, так поодинокої людини, як і цілого людства, — отже й цілого історичного руху.

Матеріяльні житеві средства є заключені в витворюваню (включаючи до сего й систем виміни), т. є. людській діяльности, котра творить або продукує житеві средства.

Витворюване в ріжних епохах буває ріжне, так що до характеру процесу, як і що до властивости, вислідів.

Така зміна ріжних способів витворюваня виступає як поступ, вперед посуваючий ся розвиток. Витворюване розвиваесь постійно, йде щораз дальше, а люди все близше і близше познакомлюють ся з природою і її силами та піддають їх своїм людським цілям і потребам. Вони вчать ся щораз більше користати з сил природи і природних плодів в цїли витворюваня і набуваня житевих средств та инших ужиточних предметів, що побільшують се витворюване. Вони винаходять і уліпшують все в більшім степени свої прилади, або средства витворюваня (знаряди праці), як також і самі методи витворюваня. Первісно чоловік був так само бідний як і зьвіря; був безсильним і безрадним супроти сил природи, не знав своїх власних сил і в наслідок того мусів вдоволяти ся в своїм житю тими немногими "дарами", котрими обдаровувала його сама природа. Відтак чоловік починає в щораз висшім степени побільшувати скількість своїх житевих средств та предметів витворюваня, — і в сей спосіб людство перемінює ся повільно з жебрака-нуждаря в богача.

Позаяк матеріяльні средства житя становлять головне услівє його істнованя, поміст проявів його житевости і сили, — то і виходить з сего, що витворюване становить цілу культуру, що всякі ріжниці і звороти в історії є спричинювані змінами в витворюваню; що право розвитку, яке проявляеть ся в історії в виді безнастанного, проґресивного удоскона

НОВІ КНИЖКИ.

Між низше поданими книжками находить ся кілька книжок найновійшого виданя, яких ви ще ніколи в своїм житю не читали, а які своїм змістом є незвичайно цікаві і поучаючі. Сі найновійші книжки зазначені в сім оголошеню ВЕЛИКИМИ БУКВАМИ З САМОГО ПОЧАТКУ.

СОНЯШНИЙ ПРОМІНЬ	.80
ГЕОГРАФІЯ, нове видане	.80
РОЗВІЙ ПОГЛЯДІВ НА ВСЕЛЕННУ	.40
ЖИТЄ ІС. ХРИСТА (нап. Іван Франко)	.50
Кишенковий словарець укр.-англ. і англ.-укр.	1.50
Школа на скрипку	1.50
Еволюція в образках	1.25
40.000 миль під водою	1.00
Як писати листи	.75
Папа чи Христос	.65
Домашний лікар	.50
Гіпнотизм і суґестія	.50
Страшні тайни монастирських мурів	.50
На стрічу сонцю золотому	.50
Захар Беркут	.50
Подорож до місяця	.40
Укр. Граматика	.40
Укр. сьпіваник	.40
Вступ до метафізики	.40
Історія України-Руси	.40
Стилістика, поетика і рет.	.40
Цар Голод	.35
Бог в революції	.35
Збірка творів вел. людий	.30
Про полові справи	.30

Замовленя висилайте на адр.:
SKLAD KNYZOK
568 Selkirk Avenue,
WINNIPEG, MAN.

ІСТОРИЧНИЙ МАТЕРІЯЛІЗМ,

(Після Карла Маркса).

Історичний матеріялізм становить наукову основу марксівського погляду на сьвіт. Він учить, що матеріяльні житеві средства відіграють в історії головну ролю, що витворюване і нагромаджуване тих средств є головним товчком діяльности, так поодинокої людини, як і цілого людства, — отже й цілого історичного руху.

Матеріяльні житеві средства є заключені в витворюваню (включаючи до сего й систем виміни), т. є. людській діяльности, котра творить або продукує житеві средства.

Витворюване в ріжних епохах буває ріжне, так що до характеру процесу, як і що до властивости вислідів.

Така зміна ріжних способів витворюваня виступає як поступ, вперед посуваючий ся розвиток. Витворюване розвиваєсь постійно, йде щораз дальше, а люди все близше і близше познакомлюють ся з природою і її силами та піддають їх своїм людським цілям і потребам. Вони вчать ся щораз більше користати з сил природи і природних плодів в цїли витворюваня і набуваня житевих средств та инших ужиточних предметів, що побільшують се витворюване. Вони винаходять і улїпшують все в більшім степени свої прилади, або средства витворюваня (зна ряди праці), як також і самі методи витворюваня. Первісно чоловік був так само бідний як і зьвіря; був безсильним і безрадним супроти сил природи, не знав своїх власних сил і в наслідок того мусів вдоволяти ся в своїм житю тими немногими "дарами", котрими обдаровувала його сама природа. Відтак чоловік починає в щораз висшім степени побільшувати скількість своїх житевих средств та предметів витворюваня, — і в сей спосіб людство перемінює ся повільно з жебрака-нуждаря в богача.

Позаяк матеріяльні средства житя становлять головне услівє його істнованя, поміст проявів його житевости і сили, — то і виходить з сего, що витворюване становить цілу культуру, що всякі ріжниці і звороти в історії є спричинювані змінами в витворюваню; що право розвитку, яке проявляєть ся в історії в виді безнастанного, прогресивного удоскона леня ся людини, треба розуміти як розвиток витворюваня, що даний спосіб витворюваня в кождій історичній епосі, видавлює своє пятно на всіх культуральних явищах своєї епохи, на всіх инших від ломах культури, що нарешті, всі роди боротьби в історії можна звести до борби о добрі і матеріяльні інтереси.

"Спосіб витворюваня матеріяльного житя становить в собі цілий суспільний, політичний і умовий розвиток житя взагалі",— сказав Карл Маркс. Нераз приходило ся нам чути стару поговірку, "змінять ся часи, а з ними і ми зміняємо ся", — що краще буде сформувати в сей спосіб: "зміняє ся витворюване, а з ним і ми зміняємо ея".

Так отже, з простого твердженя, що матеріяльні средства житя грають найважнійшу ролю в історії а тим самим і в житю чоловіка, виходять слідуючі основні засади історії:

1) Розвиток витворюваня становить собою цілий розвиток людства.

2) Обличе кождої даної культуральної епохи носить на собі пятно відповідного способу витворюваня — так на поли матеріяльнім як і духовім.

3) Виступаючі в історії роди боротьби, яку провадили людство, є передівсім борбою о добро, отже і, матеріяльні інтереси.

Історичний матеріялізм, або матеріялістичне розуміне історії, є революційною історичною наукою і в відношеню до давних ідеольогічних способів розуміня історії становить таке саме остре противенство, в якім була, приміром, наука Коперніка про оборот землї довкола сонця супроти стародавного погляду на сьвіт.

Приклонники ідеольогічного розуміня історії говорять, що ідеї, т. є. думки і погляди чоловіка відіграють головну ролю в історії і в житю і що остаточна причина культурного розвитку зводить ся до духового поступу. Наприклад, понехане людоїдства ідеольог толкує умовим розвитком або просьвітою, себто, що в людині збудила ся сьвідомість і розуміне, що людоїдство понижує чоловіка. Знова історик-матеріяліст говорить, що людоїдство зістало знесене в наслідок побільшеної інтратности (побільшеної продукції), і завдяки сему чоловік не мав вже потреби пожерати других людий, щоби заспокоїти свій голод.

"То не сьвідомість людий визначує форми їх житя; а наоборот, то їх суспільне житє визначує форми їхньої сьвідомости", говорив К. Маркс.

А Енґельс говорив: "Остаточної причини всїх суспільних змін і політичних переворотів треба шукати не в зрості сьвідомости, а в змінах способу витворюваня і виміни".

Порівнувано історичний матеріялізм з теорією еволюції Дарвіна, бо-ж для історії і соціольогії має він більше наукове значінє, чим дарвінізм. Він відкрив і витолкував нам найбільше скриті пружини історії і дав ключ до зрозуміня спеціяльних стадій розвитку всїх культурних набутків від форм грубо матеріяльних до найбільше ідеальних, від ріжних родів соціяльної і політичної борби до науки, штуки моральности і релігії.

В сьвітлї історичного матеріялізму виступають ріжні стадії історії культури, як вислід непохитних історичних прав — в протиставленю до давних наївних понять, після котрих уважало ся історію або за вир діяльности поодиноких "геройів", або за вислід звичайного припадку. Таким наївним поглядам піддавались давно навіть такі глубокі умя, як Вольтер або Паскаль. Історичний матеріялізм має рівнож велике практичне значінє: дає нам правдиве осьвітленє нинїшної доби, з її неспокоєм і борбою, а спеціяльно віддає велику услугу робітничій кляси в виді дороговказу на дорозі, по котрій йде робітнича кляса в цїли здійсненя своєї місії — освободженя цілого суспільства. Дивлячи ся на те, що діє ся сьогодня, як на витвір минувшої історії і її внутрішних відвічних прав, а дістерігаючи в теперішности товчки і зародки будуччини, пізнаючи свої сили і осьвідомляючи собі ясно своє покликане і силу, зорґанізований робітничий пролетаріят звертає ся в сторону гарної, ясної будуччини з такою самою певністю, з якою Колюмб прямував колись до нового, незнаного нікому сьвіта; а на дорозі сій веде його соціялістична орґанізація, яка йде нині до витченої цїли рішучим і сьмілим кроком в цілім сьвіті.

(Продовжене в слід. числі).

НОВІ КНИЖКИ.

Між низше поданими книжками находить ся кілька книжок найновійшого виданя, яких ви ще ніколи в своїм житю не читали, а які своїм змістом є незвичайно цікаві і поучаючі. Сї найновійші книжки зазначені в сїм оголошеню ВЕЛИКИМИ БУКВАМИ З САМОГО ПОЧАТКУ.

СОНЯШНИЙ ПРОМІНЬ	.80
ҐЕОГРАФІЯ, нове видане	.80
РОЗВІЙ ПОГЛЯДІВ НА ВСЕЛЕННУ	.40
ЖИТЄ ІС. ХРИСТА (нап. Іван Франко)	.50
Кишенковий словарець укр.-англ. і англ.-укр.	1.50
Школа на скрипку	1.50
Еволюція в образках	1.25
40.000 миль під водою	1.00
Як писати листи	.75
Папа чи Христос	.65
Домашний лікар	.50
Гіпнотизм і сугестія	.50
Страшні тайни монастирських мурів	.50
На стрічу сонцю золотому	.50
Захар Беркут	.50
Подорож до місяця	.40
Укр. Граматика	.40
Укр. сьпіваник	.40
Вступ до метафізики	.40
Історія України-Руси	.40
Стилїстика, поетика і рет.	.40
Цар Голод	.35
Бог в революції	.35
Збірка творів вел. людий	.30
Про полові справи	.30

Замовленя висилайте на адр.:

SKLAD KNYZOK
568 Selkirk Avenue,
WINNIPEG, MAN.

РІЖНІ ВІСТИ.

40.000 польських Жидів хотять їхати до Америки.

КОПЕНГАҐА, 12 серпня. — З Варшави доносять, що 40.000 Жидів в Польщі просять о позволенє еміґрувати до Америки.

Є надія, що в невдовзі велике число еміґрантів з цілої Центральної Европи виїде до Америки.

Каже, що по уступленю Румунів угорські робітники візьмуть знова власть.

ПАРИЖ, 14 серпня. — Архикнязь Йосиф одержав від румунського представителя слідуючу заяву:

"В Будапешті находить ся більше чим 250.000 робітників, котрі тільки й чекають аби Румуни забрались з Будапешту, а відтак вони візьмуть ситуацію в свої власні руки, що значило би поворот большевизму.

Угорське правительство не може покладатись на алїянтів що до помочи, бо-ж ті сили забрали свої війська з Росії а Америка не хоче посилати більше анї одного жовніра.

Ми не довіряємо алїянтам, які хочуть тільки знеславити нас. Ми готові забрати свої війська, як зайде потреба, навіть завтра, але ми заберемо все і обрабуємо край так само, як Макензен зробив з Румунією.

Єдина злоба, яку алїянти мають проти нас походить з того, що ми не хочемо, аби анґлійський і американський капітал домінував в Румунії. Угорщина мусить наслідувати румунську політику не впускаючи анґлійського анї американського капіталу. Бо все, що позістане після відступленя Румунів, все одно буде забране алїянтами. Алїянтам розходить ся о те, аби Румунія і Угорщина воювались і знищили одна другу. Є лиш одна політика для Угорщини, а то: злука під правлїнем румунського короля.

Ми не дбаємо, що алїянти або Клеамнсо хочуть зробити або роблять. Ми будемо вести свою власну політику. Сподіємось відповіди від архикнязя сьогодня. Як не одержимо відповіди, то повідомимо Букарешт, де визначить ся певна акція в цїлій справі".

Угорські робітники в Америці обстають за своїми братами в Европі.

НЮ ЙОРК, 14 серпня. — Три тисячі Угрів з міста Ню Йорку зібрались в "Сентрал Опера Гавз" минувшого четверга і ухвалили резолюції, в котрих взивають американських робітників домагатись від президента Вилсона, аби він постарав ся, щоби згідно з услівями парижського мирового договру, Румуни опустили Угорщину.

Наколи Румуни не опустять скоро Угорщини, то, як заявили бесідники, в Угорщині без сумніву вибухне наново революція і большевизм знова візьме верх. Луїс Баски, редактор угорської соціялістичної ґазети "Елоре", сказав в своїй промові: "Довгі терпіня довели населенє Угорщини до роспуки. Нема сумніву, що дальша присутність наїздників, помимо обіцянок мирової конференції і 14 точок президента Вилсона викличе другу большевицьку революцію.

Мітінґ був скликаний угорськими соціялістичними відділами. Резолюція принята на сім вічу звучить в части слідуючо:

"Угорський пролетаріят завів на Угорщині дійсну демократію. Румунський імперіялізм подоптав републику угорських робітників і під охороною імперіялізму юнкерське правлїнє знова тріюмуфе в Угорщині, а Америка спокійно приглядаєть ся як допчуть ся Вилсонові прінціпи. Угорські робітники признають, що вони даремно стукають в двері дипльоматів. Вони просять симпатії і піддержки для поневолених робітників Угорщини від американських робітників. Ми просимо американських робітників домагати ся від свойого правительства заперестаня моральної і матеріяльної допомоги, яка даєть ся в імени американського народу ворогам і гнобителям угорських робітників".

Серед угорських робітників зростає опозиція проти архикнязя.

БУДАПЕШТ, 17 серпня. — В Угорщині чимраз більше міцніє опозиція серед робітничих елементів до архикнязя Йосифа. Рівнож міцніє й протижидівський рух започаткований партією "Поміч Угорщині".

Румуни продовжають свою реквізіційну акцію, хоч вчера вони прінціпіяльно згодились на домаганє чотирох алїянтських ґенералів заперестати рабунок.

Чехи і Серби на предложенє алїянтських ґенералів згодились спинити наступ своїх армій на Будапешт.

Чотири угорські монітори обсаджені анґлійськими матросами, прибули до Будапешту. Монітори мають пятьцалеві армати і є під командою віце-адмірала Ернеста Тровбріджа.

Не хоче виявити документів мирової конференції.

ВАШІНҐТОН, 12 серпня. — На просьбу предсідателя сенату, щоби Вилсон опублікував документи з мирової конференції, він сказав, що з ріжних причин не може сего зробити, бо на них знаходять ся замітки, яких постановилось не виявляти сьвітови.

Петлюра навязав зносини з Румунією.

Як повідомляє пресове бюро при українській дипльоматичній місії в Данії, між Румунією і українським правительством Петлюри навязано поновно зносини. Тимчасовим послом в Букарешті, на місце ґенерала Юрія Гасенка, іменовано бувшого міністра Мацієвича.

Збірка в Київі.

КИЇВ, 30 червня. — Збірка в користь голодних дітий півночи відбула ся з великим успіхом. Всі сади і театри, де відбували ся мітінґи і концерти, були переповнені. Жертву вали радо. Відбула ся парада червоним командам. Промови виголосили Раковський, Дзевалтовський і Богданов.

Армія совітської Росії.

Ґазета "Морнінґ Пост" в Лондоні обчисляє большевицькі війська на 300.000 людий. Яких 30.000 має находити ся на фронті під Архангельском, 100.000 в Естонії, Литві і на Україні, 150.000 над Волгою. Припускають, що 30 процент офіцирів давної російської армії затягнено силою, а 15 процент належить з давна до сеї армії.

СТРАЙК В КОБАЛТ, ОНТ.

Майнерська юнія в Кобалт, Онт., подає до відома, що всі кобалтські майни стоять замкнені в наслідок страйку майнерів і просить всїх робітників мати се на увазі, доки страйк не буде полагоджений.

ЗВІДКИ ВЗЯЛА СЯ ЗЕМЛЯ?

Відповідь на се питане не така проста, навіть учені люди довго-довго ломали собі голови над розвязкою тої великої загадки. Бо і як, справді, було довідати ся про се, чого анї одна жива душа не виділа і не могла видіти.

Але учені не піддавали ся, а все досліджували і вкінці таки добили ся свого. Вони казали заговорити одинокому сьвідкови того, що стало ся нашій землї кормительці. Але мову її німої сповіди не легко було зрозуміти і прийшло ся довго учити ся, заки удалось відгадати велику тайну землї. Та тепер ми вже так добре її знаємо, що можемо сказати і тим, для кого учені книжки не доступні.

Коли ловець, що йде лїсом, наткнеть ся на сліди, поломані гилячки і инші признаки, то він догадуєть ся який зьвір переходив тим слідом і слідить за ним. Так само і учений, порпаючи ся в землї або розглядаючи її усунувші ся боки, прірви рік і гірських потоків, находячи в землї скаменілі кости невиданих передпотопових животин або скаменілі пні дерев, що росли міліони літ тому, рештки і відбитки в затвердлій глинї ріжних комах, риб і т. и. — може по тих слідах бувших мешканців землї судити о її минувшині. Та не лиш то: як ловець, міркуючи по сьвіжости слідів може сказати, чи давно перейшла зьвірина, так і учений означує вік кождої верстви землї.

Як то робить ся, за довго було би о тім розказувати. Скажемо лише те, що способів дуже богато, а для приміру наведемо тут найлекший. Коли ми маємо можність досліджувати, на примір, устє ріки, яка що року лишає на днї верству намулу, грубу на пів метра, то розуміє ся, що верства землї, що лежить в глубині пять метрів, повстала менше більше десять літ тому, а пятьдесять-літна верства буде находити ся в глубині двайцять пять метрів і т. д. і т. д.

В науці є очевидно богато инших, більше докладних способів на означенє того, як давно жили ті чи инші животини, що їх останки надибуєть ся часом в землї, в великій глубині. Та сим разом не будемо говорити о тім, як учені відчитали ті перші листки з історії землї, а перекажемо лиш, що написано на тих листках, на яких надрукована сповідь землї.

Наука, що займаєть ся досліджуванєм верств землї і її історією називаєть ся геольогія. Їй помагає друга наука палеонтольогія, яка прослїджує останки давно вимерлих животин і ростин, які зберегли ся до нинї в звичайно скаменілім виді або як відтиски на инших річах. По тих останках палеонтольоги, т. є. учені, що занимають ся розпізнаванєм первісних мешканців землї, означують зверхний вигляд ростини або зьвірини, її поживу, привички і т. ин. А до якої точности доходить в тім згляді наука, можна судити хоч би по тім, що часто учені казали те все про зьвірину, знайшовши лиш один її зуб. І ті їх винаходи потверджували ся відтак без помилки. Певно, що до того, аби геольоги могли судити о минувшині землї досить вірно, були потрібні досліди инших учених, що знали також инші науки, не лише геольогію, але ми не будемо перечислювати тут всїх тих наук, лиш відразу перейдемо до оповіданя, як повстала земля. О тім учить нас астрономія, наука о небі і небесних сьвітилах.

На початку, як і св. письмо говорить, був хаос, се є щось в роді мраки. Не було нї землї нї сонця нї зьвізд. Постепенно зачала та мрака згущати ся, клубити ся. Її частинки, ударяючи одна о другу, розгрівали ся (так як то все буває, коли одно тіло ударяє о друге) і місцями почали крутити ся. Такий рух можна побачити і на воді, коли вона ударить о камінь або яку иншу запору (вир). В тих місцях, де мрака була густійша, вона щораз більше розривала ся і вирувала, при чім то вироване ставало чимраз скорше, почали творити ся перстені, які час від часу від сильного круженя розривали ся, розділювали ся на кулї або творили нові перстені. То всьо крутило ся дальше все скорше та скорше, поодинокі кулї того мракованя набирали чимраз більше тіла а рівночасно і їх матерія, з якої складаєть ся наше сонце, зьвізди, місяць і наша земля, — з первісного холодного і дуже рідкого стану почала перемінювати ся в розжарені ґази, потім в плинну масу, так як розтоплене скло або зелїзо. Такі мраковини, зложені з розжарених ґазів, серед яких плавають більше густі огненно-плинні кулї або перстені, можна видіти і тепер на небі через телескоп, т. є. велику астрономічну трубу з побільшаючими склами. Всї ті кулї крутять ся довкола якогось одного осередка, а крім того ще й довкола своєї оси, так як колесо при возі, що крутить ся довкола своєї оси а крім того ще котить ся по дорозі.

Так було і з нашою вселенною. З первісного, нефоремного мраковиня вона обернула ся в величезну кулю, якої окремі густійші місця в виді малих кульок і перстеніців крутили ся дальше кругом ще густійшої середини; ся середина то було початкове сонце, що щойно почало творити ся. Постепенно кулї і перстені почали єднати ся в більші кулї, або противно розпадали ся на менші, що крутили ся довкола більших. Так повставали планети-товариші, подібні до нашого місяця, що товаришить нашій землї, яка крутить ся знов довкола сонця. Инші планети нашої сонїшної системи (так називає ся наша вселенна, що складаєть ся з сонця і з планет, як понизше вичислимо) також дальше крутили ся довкола сонця, при чім ті перстені, що окружали планети, роздробили ся на окремі товаришачі їм зьвізди, а лише у одної планети, Сатурна, лишив ся перстень. Але і сей перстень, як тепер звісно, складаєть ся з множества твердих тілець, що стоять близько себе і разом кружать довкола Сатурна.

В наших часах нашу сонїшну систему творять отсї великі планети: Меркур, найблизший до сонця, за ним іде Венера, потім наша земля, дальше: Марс, Юпітер (найбільший), Сатурн, Уран і наконець Нептун. Більша часть планет має товаришів, котрі крутять ся довкола тих планет, як прим. місяць довкола землї. Але крім більших планет і їх товаришів в сьвітовім просторі, який занимає наша сонїшна система, є ще маленькі планети, що називають ся астероїди або планетоїди, а їх число обчисляють на кількасот, а дороги їх окруженя довкола сонця, так звані орбіти, розложені між орбітами Марса і Юпітера.

В кінці треба згадати ще про аероліти або падучі зьвізди, як їх називають. Коли ті небесні тіла, попавши в нашу атмосферу, т. є. в ту верству воздуха, що окружає нашу землю від тертя о неї розпалюють ся і в той спосіб стають видними. А звичайно ті маленькі небесні тіла (вони важуть від кількасот фунтів до зовсім незначної ваги) зовсім невидимі для наших очий. Вони, як і всї планети, самі не сьвітять, а їх осьвічує сонце, тому то, коли планета не дуже мала (як атероіди або аероліти) і обернена до нас осьвіченою стороною, то ми її бачимо на небі. Так наприклад місяць який до нас обернений раз цілою сьвіченою стороною (повня), то знов лиш частину його видимо (перша і остання квадра, четвертина), а часом і зовсім його не видно (нів).

Щоби скінчити з небесними тілами нашої сонїшної системи, треба сказати ще кілька слів о кометах, яких простий нарід дуже боїть ся, видячи в них щось зловіщого. Та в самій річи комети нічого злого не віщують, тай не можуть віщувати. Ті небесні вітрогони складають ся з дуже розрідженого ґазу і лише їх ядро (середина), тай то лиш деколи, зложені з густійшої матерії.

Деякі комети розпали ся на малі аероліти, котрі по більшій части в вересні і листопаді перелїтають через нашу атмосферу в виді падучих зьвізд. Часом ті маленькі небесні тіла притягає земля і тоді падають вони на землю та по найбільшій части вони лише зачіпають верству нашого воздуха, розпалюють ся до біла і потім вандрують дальше через холодний безвоздушний сьвітовий простір.

Дуже велика частина комет не належить до нашої сонїшної системи, а порушають ся вони по таких довжезних орбітах, що й коли вертають до нашої сонїшної системи, то лише за сотки літ. Декотрі комети мають не такі дуже великі орбіти і тому астрономи можуть наперед представити появу тих комет.

Але вернім ся до перерваного нами оповіданя о тім, як з первісного мраковиня повстала наша сонїшна система. Ми стали на тім, як з первісного хаосу витворили ся вже огненні кружки, з котрих кождий представляв вже маленьку зьвізду, се небесне сьвітило і лише сонце, довкола котрого обертали ся всї ті маленькі зьвіздочки, можна було назвати правдивою зьвіздою, бо воно, хоч і найменше зі всїх близших до нас зьвізд, таки задля своїх великих розмірів має право називати ся зьвіздою (сонце є міліон триста тисяч разів більше від землї). В наслідок того, що сонце таке, воно до сеї пори ще не вистигло, тоді, як другі планети вже більше або менше ствердли, так що вже самі не сьвітять, а як їх і видимо на небі, то се діеть ся тому, що вони є осьвічені сонцем.

О тім, як великий жар сонця, можна судити хочби з того, що якби наша земля упала на сонце, то вона в одну хвилинку розтопила би ся там і перемінила би ся в пару, не долетївши навіть до самої поверхні сонця. Такий жар був колись і на землї, коли вона була ще огненною кулею, з якої вилїтали в простір величезні огненні язики, і на якій всї найтвердші металї були замінені в пару. Тоді ще не можна було в тім бурливім огненнім морі доглянути яких небудь складових частий, то була одна огненна маса, з котрої безнастанно вилїтали на сотки кільометрів розпалені до біла горіючі ґази, де що хвилї відбували ся такі дивні вибухи, о яких в нинїшних часах не міг би нам дати понятя жаден вибух вулькану, жадна сальва з соток тисяч армат.

Але час ішов. Минали міліони літ того страшного бушованя огню; але безконечний простір, окружаючий огненну земську кулю, не міг розігріти ся, бо там нема воздуха, там, в зоряній безконечности, панує такий холод, о якім не може нам дати найменшого понятя найстрашнійший мороз Сибіру, тому само собою земля мусїла поволи остигати. Деякі металї і инші мінерали, які потребують дуже великого тепла, щоби перемінити ся в пару, згустїли і ствердли; почали ся виділювати окремі матерії з загальної маси, виділили ся ті прості складники, які називаємо первнями; але виділюючи ся, відразу мали змогу лучити ся з другими, з чого повстали нові хемічні матерії. З первнів (елементів) для нас найбільше цікаві азот, кисень, водень, уголь та сірка. Цікаві вони тому, що з них складають ся всї живі істоти.

РІЖНІ ВІСТИ.

ДОРОЖНЕЧА В АМЕРИЦІ.

З огляду на велику дорожнечу средств поживи в Америці, населене Злуч. Держав бурило ся і слало протести до Вашінґтону. Під впливом народного обуреня, а вчасти з огляду на близький мир, ціни на деякі річи понизились.

І так ціна на свинину знизила ся о $3.50, а збіже о 8½ ц. на бушли.

Помідори в Індіянополіс з $2.00 за бушель станіли на 1.25

В Сан Франсіцко ціна на муку знизила ся о 40 ц. за бочку.

В Ню Йорку будуть виставлені на продаж 20 вагонів споживчих запасів (які були призначені для армії) і буде ся продавати їх о 20 проц. низше, як жадають за ті самі товари ню-йорські купці.

В Клівленді покликано 50 визначних бизнесменів до судової відвічальности за підвисшене цін на товари.

В Канзас Сіті ціна за муку впала на 60 цт., а свині продають ся від 75 ц. до $1.00 за 100 фунтів таньше як передше.

20 ДНІВ ПРАЦІ В РОЦІ.

ДЕТРОИТ, Міч. — Генри Форд заявив підчас свого побуту в Сиракюз, що в будучности фармер не буде потребувати більше працювати як 20 днів в році, коли пічне уживати його трактора.

"Праця на фармі зістане поставлена вкоротці на цілковито инших засадах" — сказав Форд. — "Вона зістане зреволюціонізована. Праця, на котру фармер витрачує цілий рік, буде в будучности виконана в 20 днях. Є се цілковито дурнотою працювати, як фармер працює тепер. Належить уживати машин до всякої праці".

Форд вибудував дотепер 70.000 тракторів. Вкоротці побудує більше.

Єсли фармер буде працювати лише 20 днів в році, то беручи під увагу, що робочий день має тільки 10 годин, отже загальна скількість годин праці винесе 200 годин на рік. По відтягненю неділь і сьвят, зістає еще 300 в році. Супроти того фармер буде працювати пересічно тільки 40 мінут денно.

Бачимо, що теперішний розвиток машин допроваджує до того, що фармер не буде потребувати працювати довше ніж 40 мінут денно.

А чому робітник мав би працювати по 8 або 10 годин на добу?

ФРАНЦУСЬКИЙ КОНСЕРВАТИСТ ОСТЕРІГАЄ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

ПАРИЖ, 13 серпня. — Еще один лист від Мена Маршанда, кореспондента "Фіґаро" з Росії появив ся на денне сьвітло. Він був написаний в Москві, в серпню, 1918 року, коли то большевики находили ся при власти більшу часть того року, — до Альберта Томи. Виводи Маршанда, консервативного студента про те, що безуслівно діяло би ся в Росії, коли би Франція, Англія і Америка робили інтервенцію, котра ніколи не уставала до теперішної хвилі, є подиву гідним предсказанем.

По описаню ситуації, котра довела до большевицької революції, М. Маршанд пише:

"Тепер большевики оказують велику живучість, що вже само вистарчає до піднесеня їх на степень власти правліня, а се головно тому, що вони є Росіянами, що вони не є після мого погляду бандою заграничних авантурників і Жидів, котрі усадовили ся над послушним тамошним населенем.

Є серед них Жиди, але взагалі большевизм є рішучо і зажадничо російським, і єсли він утримав ся при власти до сего часу, серед трудностий, котрих правдоподібно жадне з инших правительств не могло би пережити навіть хвилево, то певним є, що при нім стоять маси.

Я розмовляв часто з селянськими делеґатами, котрі прибували в ріжних справах до столиці з їх провінціональних урядів. Всі вони хотіли кінця клясової війни і порозуміня, лиш сьвідомо чи несьвідомо всі кріпко стояли при совітах.

Тут мушу звернути увагу, аби не мішати большевизму з совітами. Селяни є призвичаєні до совітів. Повернім однак до теперішної хвилі. Без сумніву, було би ліпше цілком не мішати ся у внутрішні справи Росії.

Чи підемо отверто з одною або другою ґрупою і допоможемо їм оголошувати їх правительства, чи лишимо ся на боці, се буде малого значіня. Помимо нас самих, в попираню одного чоловіка або конституанти, поповнимо той самий блуд, який поповнили Німці на Україні, і він спричинить ту саму пожалуваня гідну консеквенцію.

Чи не було би ліпше для нас, абисьмо не діткнули ся тої еволюції народу, котра є так скомплікована і незрозуміла нам, аби охоронити і допомочи її в реорґанізації її транспортації, в борбі з голодом і т. д.

Після мого погляду так представляє ся справа. Не сумніваю ся, абисьте не могли мене зрозуміти".

АМЕРИКАНСЬКИЙ СЕНАТ ХОЧЕ ЗАБОРОНИТИ ВИДАВАНЄ ЧУЖОМОВНИХ ҐАЗЕТ.

ВАШІНҐТОН, 10 серпня. — Сенатський комітет для судових справ в Злучених Державах веде тепер дискусію над чотирма законопроєктами, які мають на цілі зовсім заборонити видаване чужомовних часописий, або лише тих, які занимають ся соціялістичною пропаґандою.

Ті чотири законопроєкти є явним доказом про страх, який опанував сенаторів і конґресменів з причини шаленого розширеня ся соціялістичних засад серед робітників в Америці.

Один з предложених законопроєктів має на цілі заборону видаваня лиш соціялістичних ґазет, а поза всіми чотирма законопроєктами скриває ся те переконане, що як і соціялістичні ґазети не будуть заборонені, або примушені "заховувати ся чемно", то соціялізм дуже скоро здобуде собі всі маси робітництва.

ЗАГАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ В УКР. СОВІТСЬКІЙ РЕПУБЛИЦІ.

КИЇВ, 6 липня. — (Бездротна телеграма большевицького правительства на Україні). — На засіданю українського центрального екзекутивного комітету Раковський заявив у своїм звіті, що причиною всіх невдач на полудневo-західнім фронті є брак належитого зорґанізованя української червоної армії.

Ухвалено проголосити наказ в справі загальної мобілізації всіх робітників і селян від 19-го року житя, а в околицях воєнних операцій від 18-го року житя. З мущин, які не належать до працюючої кляси, а є у віці від 18 до 24 будуть утворені робочі відділи.

ПОЛЬЩА ХОЧЕ ИТИ НА УКРАЇНУ.

ВАРШАВА, 12 серпня. — Ґенерал Пілсудський і премієр Падеревський відбули перегляд рекрутів, яких покликано до польської армії. Вона має побільшити ся о 250.000 людий і має бути ужита проти большевиків.

Наслідком розгрому армії сибірського диктатора Колчака, большевики змогли перенести на західний фронт проти Польщі великі відділи війська і здаєть ся, скоро будуть пробувати наступ на польську републику. Тому Поляки звертають всю свою силу на оборону східного фронту.

Польське правительство заявляє, що Польща має право жадати помочи від других держав, коли вона здрежує атак большевиків на західну Европу. Недавно польські війська займили місто Міньск і скріпили свою лінію проти большевиків.

Але Польщі тепер брак хліба. Польська держава не годна вигодувати своїх жителів, бо сього року була непогода і неврожай. На кілька сот миль від теперішної польської боєвої лінії на Україні, сподівають ся богатого збору в сьогорічних жнивах. Поляки кажуть, що за згодою союзних держав Польща могла би заняти Україну і держати в своїх руках, щоби в сей спосіб прогодувати себе на сей рік.

Як мирова рада буде настоювати, що Полякам не вільно забрати України, то польське правительство буде примушене шукати за границею позички для того, щоби купити поживу для своїх горожан.

ЧИ СЕ СПАСИТЕЛЬ РОСІЇ?

Під повисшим заголовком появилась в "Манчестер Ґардіян" редакційна статя, яка важна для нас тим, що освітлює становище Колчака, яке не має сьвітлих виглядів.

"М. Сазонов", пише "Манч. Ґардіян", "проголосив в імени Колчака похвали гідну програму що до самоуправи нових держав в границях старої Росії. На жаль, се лишень слова, і то слова не самого Колчака, тільки міністра заграничних справ із часів царизму, звісного свого часу реакціонера. З другої сторони для висьвітленя справи приглянімо ся ділам самого Колчака, які опублікував п. Дж. Розет, репрезентант американської торговельної місії і Червоного Хреста в Сибіри, в "Ню Реповблік" в Ню Йорку. В своїм звіті він пише: "Російський нарід знає більше про доброту теперішного правительства, як дальший сьвіт. Се правліне нанесло нужду населеню, але вони радше згодять ся зносити теперішну нужду, як правліне Денікіна і Колчака. Таке саме і з новоутвореними державами. Вони згодили би ся стати членами Федеративної Росії, але ніколи не схочуть належати до Росії під Колчаком. Чи не час вже, щоби ми сказали чесно і отверто тим народам, чого вони від нас сподівати ся мають? Чому їм не признаєть ся їх независимости? Вони будуть доти нашими неприхильниками, доки будуть бачити, що ми уживаємо їх проти большевиків, аби опісля віддати їх на поталу в руки Денікіна і Колчака".

СТРАЙКИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ.

Офіціяльна статистика страйків, оголошена департаментом праці показує, що в протягу трох літ в Злучених Державах було 11.092 страйків. В 1916 році було 3.678; в 1917 р. 4.233 а в 1918 р. 3.181. З огляду на се, що звіт з 1918 року не є точний, департамент праці вірить, що число страйків в 1918 році дійде до 3.400.

Статистика показує, що робітники найбільше страйкували в місяцю маю. Сім процент страйків було в самім Ню Йорку і околицях. Більше як 30 процент всякого рода непорозумінь було в стейті Ню Йорк, Масачусетс, Пенсильвенія, Огайо і Ілінойс.

Найбільшу увагу в 1917 і 1918 р.р. звертали на себе страйки углекопів, машиністів і робітників занятих при будові кораблів. Богато з сих страйків дуже скоро полагоджено і вони не принесли великої шкоди для індустрії. Найбільші страйки в 1917 р. були в стейтах Луісіяна і Тексас в копальнях нафти, телефонічний страйк в Арканзас і страйк в сталевій індустрії в Пітсбурґу.

В 1918 р. найбільші непорозуміня були між кравцями в Ню Йорку; страйк зелізничих робітників на підземних зелізницях в Ню Йорку і ґенеральний страйк в Канзас Сіті. Число страйкуючих робітників в 1918 р. виносило більше як 1,102.418 душ.

Число страйкуючих робітників в 1917 р. виносило більше як 1,193.867 душ. Число страйкуючих робітників в 1916 році виносило більше як 1,546.428 душ. Найбільше робітників страйкувало в стейтах Ню Йорк і Пенсильвенія.

ЛИСТ ЯПОНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В АМЕРИЦІ ДО ТОВАРИШІВ В ЯПОНІЇ.

Робітники Японії! Війна минула. Але ваших братів дальше примушують воювати з Росіянами і убивати їх під покришкою, що треба держати порядок і мир здовж транс-сибірської зелізниці довгої на 4.000 миль, яка належить до Росіян. В Сибіри ви допускаєте ся найгірших злочинів зглядом Росіян і людськости, бо ви мордуєте безпомічних жінок, дітий і старців. В той спосіб ви робите російських робітників своїми ворогами.

Японія днесь є найбільш зненавидженим краєм, тому що вона є більш брутальною, мілітаристичною і імперіялістичною, ніж були Пруси.

В очах всего сьвіта ваші брати жовніри служать в Сибіри за катів, і в той спосіб на вас спадає найбільша вина за інтервенцію в Сибірі, за поміч, яку дістають варварські козаки.

Перестаньте служити японським міперіялістам і помагати їм в їх огидних злочинах!

Не повинуйте ся більше кровожадним захланним імперіялістам, але встаньте і вдарте сильно проти ваших гнобителів, які безчестять Японію в очах пролетаріяту цілого сьвіта. Коли ви любите вашу вітчину, так вперше знищіть імперіялізм в Японії!...

Щоб вратувати Японію перед неминучою карою за злочини доконані японськими імперіялістами — ви мусите знищити головного виновника тих злочинів — мілітаризм!

Встаньте, робітники Японії! Приставайте до міжнародної солідарности робітників всіх країв!

Комітет японських соціялістів в Америці.

ЩО КАЖЕ ДЕБС З ТЮРМИ.

"Що можуть зробити теперішні економічні орґанізації, аби помочи робітникови? Дуже мало ,або нічо. Єсли ви маєте жінку і двоє або троє малих дітий і подумаєте про завтра, то се питане стане для Вас дуже серіозним.

Ви знаєте, що то сини робітників стають волоцюгами і що то їх посилають до тюрем. Ви знаєте також, що се є дочки робітників, котрі є змушені йти в доми проституції.

Ви є робітником, ви живете в капіталістичнім устрою. Ви нічого не маєте крім своєї робочої сили і ви не знаєте, чи ви ще знайдете на ню купця і хотяй би і найшли купця, і мали роботу, то чи ви можете тоді хвалити ся, що ви є рівним чоловіком серед людий?

Ніхто не може сказати, що він є чоловіком, як він не є свобідним. Людство не признає власности і противить ся зачисленю його як приватну власність.

Страйкова филя у Франції.

ПАРИЖ. — Майже кожде видане "Темпа" має сталу рубрику страйків. Цілий червень і липень ся рубрика стало була занята страйками гірників і машиністів. Се є дуже значучим, що капіталістична газета як "Темп" займає ся стало борбою робітників і завсігди пише про страйки. Много инших ґазет роблять те саме, аби не втратити читачів.

Конференція юго-славянських соціялістичних студентів.

ПАРИЖ, 14 серпня. — Юго-славянські соціялістичні студенти відбули тут недавно свою конференцію, на котрій приняли програму третого комуністичного Інтернаціоналу і одноголосно ухвалили протест проти наїзду на Росію і Угорщину.

Инша резолюція накликає до спільної акції Болгарів і Юго-Славян, виказуючи як правительства і династії в Сербії і Болгарії віддавали ся під команду чужих держав. Така політика привела людність тих країв до стану невільництва для чужого капіталу.

Послідна резолюція на адресу італійських соціялістів говорить з радістю, що надійшов час, коли поділ "визволених" територій грозить новими війнами, але ми і італійські товариші згоджуємо ся на одноголосне осуджене всесьвітного імперіялізму, пущеного самопас у всіх побіджених краях.

Страйк моряків у Владивостоці.

ВЛАДИВОСТОК, 11 липня. ("Д. О.") — Сьогодня в полудне застрайкували команди стоячих в порті пароходів: "Пенза", "Вітім", "Ґеорґій", "Ставрополь" і "Чіфу", не предложивши ніяких домагань управі, потім прилучилась і адміністрація майже всіх вичислених пароходів. (З "Р.С.")

Товари з Чехо-Словакії в Сибірі.

ОМСК, 29 червня. — Отворила операції російсько-чехословацька компанія з відділами у Владивостоці, Празі, Варшаві. Відділ в Празі приготовляє до відісланя в Росію перший транспорт ріжних машин і товарів. Компанія орґанізує кілька заводів для пробу хемічних продуктів.

Румунія править на Угорщині після аліянтських вказівок.

ПАРИЖ, 15 серпня. — Як подає ґазета "Темп", Головна Рада вповні згодила ся на те, аби дати Румунії право правити в Будапешті.

Головна Рада посилати мечерез своїх чотирох ґенералів всі інструкції для румунських цивільних і військових властий, які мають бути виконувані на Угорщині.

Забраним добром Румунія поділилась з аліянтами. Румунське правительство й далі твердить, що Румуни конфіскуючи ріжні матеріяли на Угорщині, просто брали назад свою власність, а не більше.

М. Пашіч, делеґат Юго-Славії заявив д-рови Полкови, голові американської делеґації, що правительство Юго-Славії і народ рішучо спротивляють ся приверненю монархістів на Угорщині. Полк мав сказати, що американська делеґація є тої самої гадки. Чехо-словацьке правительство рівнож протестувало вказуючи на монархістичну небезпеку з захопленем влади архикнязем.

Ткачі в Ню Йорку виграли страйк.

Велике число ткачів в Ню Йорку, які вийшли на страйк 8 серпня, вернули ся назад до роботи, але будуть працювати лише 44 годин на тиждень. Де яких фабрик не отвирає ся аж до понеділка.

Страйком ткачі здобули для себе 15 процент підвишки платні.

Большевики про сьвітове положене.

ЛОНДОН, 12 серпня. — Большевицький погляд на сьвітове положене, висловлений в кому нікаті під заголовком "Година визволу настала" є слідуючий:

"У Франції, Англії, Америці, Австралії, Італії, Швайцарії, Швеції і других більших і менших країнах, численні страйки захитують старий сьвіт. Невпинна фаля революції збирає сили, щоби завдати останний удар всесьвітного робітництва капіталізмови.

Для інтернаціональної буржуазії прийшли дні Содоми і Гомори.

В божевільнім танці смерти вона кидає останні свої леґіони в вогонь пролетарської революції. Вони ростерощили совітську Угорщину і поневолили маси. В пімсту вони нацьковують міжнародних капіталістичних вовків на совітську Росію.

Вони кидають ся на всі боки в своїх останніх безсильних судорогах. Вчорашні раби скидають теть свої кайдани і гордо почувають себе панами. Могутні руки інтеранціонального пролетаріяту беруть рушниці і звретають армати проти своїх гнобителів. Остання година рішаючого бою настала".

"Правліне сили" в Ірляндії не може тревати, каже Лойд Джордж.

ЛОНДОН, 8 серпня. — (Асошіейтед Прес). — Сер Доналд МекЛін, національний ліберал, підніс вчера в парляменті питане про правительственне становище супроти Ірляндії, кажучи, що він хоче дискусії над сею справою.

Давид Лойд Джордж, премієр, відповідаючи висловив увірене, що дискуція над сим в теперішний час не привела би до прихильного полагодженя. Відповідаючи дальше на порушений запит премієр сказав між иншим таке:

"Се не є кредитом для краю, що по сотках літ британського правліня в Ірляндії нам не вдало ся приєднати Ірляндію до співтовариства. Се є інтересом державних мужів привести такий стан річий до кінця. Правліне сили не може бути послідним словом".

Відповідаючи на суґестію робітничих послів про відтягнене військ з Ірляндії премієр думає, що самі Ірляндці перші запротестували би проти сего. Закон і порядок мусять бути затримані; інакше була би анархія, а правительство є відвічальне за втримане порядку.

Колчакова армія відступає.

ЛОНДОН, 14 серпня. — Як подають отримані тут сьогодня вісти, відступлене Колчакових військ на Уралі продовжаєть ся далі. На полудень від Уральська большевики прогнали козаків назад 60 миль, стараючись відперти їх від головних Колчакових сил, які бють ся по обох боках сибірської зелізниці. На схід від Челябінська большевики дійшли до лінії рік Мяси і Ісерту і здобули місто Тюмень на сибірсько-російській границі. Нема надії на те, аби большевицький наступ був спинений.

Поражки, які потерпів Колчак, уважають ся серіозним ударом для аліянтської політики в Росії.

Поліція з літака слідить за зібранями.

БЕЛФАСТ, 13 серпня. — Літаючий понад побережем Ірляндії аероплян зауважив, що Син-Фейнери мають там велике віче, котрі англійське правительство забороняє уряджувати. Учасників віча арештовано ,але вкоротці всіх випущено.

Пошукує праці в оригінальний спосіб.

НЮ ЙОРК, 13 серпня. — По довгім і безуспішнім пошукуваню праці, з котрої міг би жити, ветеран послідної війни, недавно прибувший з Франції, впав но новий спосіб оголошуваня свого положеня і безробітя в надії, що співгорожани йому поможуть.

На досить довгім дручку він зачепив американський прапор і під ним велику напись на плякаті в слідуючих словах: "Чи ви є Американцями? Де я можу придати ся? По 18 місяцях посьвяти і недостатків, заглядаючи смерти в очи і дивлячись на трупи моїх товаришів, умираючих для вашого безпеченьства і добробуту — переконую ся, що місто і люди, за котрих я посьвячував моє власне житє **відкинули і забули!!!** про своїх героїв, котрі за них били ся? Чи є се правда? Пошукую занятя; хто може мені його дати? Занятє, з котрого мігбим жити".

З сим оголошенем на рамени він вийшов на головну улицю і там стояв як жовнір під оружем. Тисячі нюйорчан переходили коло него зі здивованем. Однак помимо так оригінального пошукуваня праці, ніхто йому не предложив занятя, з котрого міг би по людськи вижити.

Сторонники конскрипції усунені з робітничого руху.

СИДНІ, Австралія, 13 серпня. — В часі кампанії за обовязковою військовою службою, робітники в Австралії поступали рішучо з ренеґатами, котрі зломали правила виконавчих тіл і пробували накинути на людність конскрипцію. Відомо є, що примусовий побір до війська був два рази убитий загальним голосованем, до чого причинила ся в великій мірі робітнича партія, котра завсігди ставила опір конскрипції.

Серед тих, що зістали усунені з робітничого руху є премієр Австралії Юз, кілька стейтових премієрів і менших урядників, котрі були членами робітничої партії.

На конференції сеї партії переведено ухвалу, що в будучности жадні ренеґати не можуть стати членами партії.

ПОШУКУЮ

сих двох чесних товаришів: Ніка Ящука і Майка Собаля, котрі працювали в Іст Келгари при зладовуваню угля минувшої зими в січни і лютім. Вони представили себе, що робили в майні в Ферні, та що мають по пару тисяч дол. Я поручив ся за них в ґросерни Павла Бучковського, де вони набрали поживи на $10.50 і не заплатили, а я мусів за них за платити аж через адвоката.

Хто би про них знав або вони самі, хай пишуть на сю адресу:

P. Bohonosiuk

Box 1802, Calgary, Alta.

НОВІ КНИЖКИ.

З ласки Родини, 3 томи	1.50
Граматика — Стоцького	1.50
Школа на скрипку	1.50
Камінна душа	1.50
Еволюція в образках	1.25
40.000 миль під водою	1.00
Соняшний промінь	.80
Географія	.80
Сьвята Інквізиція	.50
Фільософія штуки	.50
Борба сьвітів	.40
Історія України Руси М. Грушевського	3.50
Князь і жебрак	.50
Страшні тайни монастирських мурів	.50
На стрічу сонцю золотому	.50
Захар Беркут — Франко	.50
Подорож до місяця	.40
Укр. Граматика	.40
Укр. сьпіваник	.40
Коли зійшло сонце	.30
Діявольська справа	.25
Диво природи	.20
В неділю рано зіле копала	.75
Нація як правна ідея і Інтернаціонал	.20
Звідки взяв ся чоловік	.25
Чому женщини жадають політичних прав	.15
Цар Голод — про економію	.35
Про походжене та розвиток мов	.25
Серед вічних снігів і ледів	.30
Нов. суспільність і церква	.35
Народність і її початки	.25
Про жіночу неволю	.30
Перекази старинного сьвіта	.35
Попадя в зільниці	.15
Робітничі Пісні	.10
Як люди навчились числити	.10
Відроджене України	.10
Як кров кружить в нашім тлі і яка нам з неї користь	.15
Початки укр. соц. в Гал.	.25
Міжнародніревол. партії	.25
Боротьба о сонце	.03
Рахункова книжка — 3 ч.	.15
Буквар з рахунками	.35
Укр. правопись з словарем	.50
Розбійник Кармелюк	2.40
Укр.-англ. словар	2.00
Підручник англ. мови	1.50
Кишенковий словарець укр.-англ. і англ.-укр.	1.50

Друкують ся: **Дарвінізм і Економічні Нариси.**

Замовленя і гроші висилайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA

516 Queen St. W., Toronto, Ont.

ДОПИСИ

ПОКЛИК ДО УКР. РОБІТНИКІВ.

Вінніпеґ, 16 серпня, 1919.

Дорогі Товариші!

На отсім місці хочу сказати кілька слів в справі нашого Укр. Роб. Дому в Вінніпегу. Як самі знаєте, Укр. Роб. Дім збудований за наші робітничі гроші, а не за капіталістичні, бо капіталісти ніколи не хотять бачити, щоб робітники будували щось подібного для себе. Розуміє ся, декотрі товариші представляють собі, що таку будову як Укр. Роб. Дім було легко виконати, що се була не дуже тяжка праця, однак я скажу, що се не була праця, але мука для тих сьвідомих товаришів, котрі з великим запалом і вірою в успіх своєї праці взялись до будови Дому, ще й в такий критичний час. Я як сьогодня приїхав до Вінніпегу, з радістю і здивованем приглядав ся сій нашій робітничій сьвятині як з надвору так і в середині. Товариші! Се є перший Укр. Роб. Дім в Канаді, а навіть в цілій Америці, якого навіть англійські робітники не мають в Канаді. Коли мені не вірите, то переконайте ся самі. Приїдьте і погляньте на Дім і на кожду річ в середині, а тоді Вам стане ясно, яку великанську суму те все коштувало. Тоді, я певний, Ви не відмовите ся помочи Укр. Роб. Домови.

Також кождий з укр. робітників повинен стати передплатником "Укр. Роб. Вісти", одинокої укр. робітничої ґазети в Канаді. Нас, укр. робітників велике тут число і як ми всі зрозуміли би вагу своєї ґазети та стали її передплатниками, тоді "У. Р. В." не треба було би звертати ся до робітників за фінансовою помочію, бо нема за що купити паперу на ґазету, але то ді була би сильна преса, котра встояла би проти кождої буржазної!

Тому не надіймо ся, товариші робітники, що нам хтось щось зробить або дасть, але знаймо, що свою справу ми самі мусимо підпомагати. Тому все і всюди не забуваймо за Укр. Роб. Дім в Вінніпегу і за "Укр. Роб. Вісти".

В. Н. Скорейко.

КІЛЬКА СЛІВ " У. Г."

Теренс, Ман.

Дорогі Тов. Робітники! Хочу відповісти кілька слів "У. Г." на його статю "Лапайте злодія". Я читаю "Укр. Роб. Вісти" і "У. Г." і бачу, що "У. Роб. Вісти" помістили лист від Саваринського в Парижі в справі укр. делеґації і сим дали людям знати, як річ в дійсности має ся. Однак чому "У. Г." самий не написав про цілу ту траґі-комедію з делеґацією? Чому се зробили "У. Р. В."

Нові Кн

ФІЛЬОЗОФІЯ СОЦІЯ

Написана визначним ні фільозофом **Йосифом Диц** ву переведена Е. Круком) тіл

Зміст книжки слідуючий: **2) Релігія Соціял-Демократ** **мократії, 4(Соціял-Демокра** **дорож Соціяліста в країну т** **ну природи не сягає розу** **ІІІ. Абсолютна правда і її яви** **ялізм проти матеріялізму. IV** **тло пізнаня.**

Книжка обіймає 318 сто брім папери і в гарній опра ник з поєдинча оправлен При більших замовленях і пуст. Замовляйте зараз, бо

СОЦІЯ

ДО ЧОГО СТРЕМЛЯТЬ С НИ ХОЧУТЬ ОСЯГНУ

Написав Е.

Се невеличка (48 сторін кій читач знайде поза загал му, як науки про суспільно докладне критичне вияснене ріжних соціялістичних парт ший шлях, яким людство ді шура написана аґітаційно і для масового ширеня.

Замовляйте в: НО 119 — E. 7th Street,

ДОПИСИ.

ПОКЛИК ДО УКР. РОБІТНИКІВ.

Вінніпеґ, 16 серпня, 1919.

Дорогі Товариші!

На отсім місці хочу сказати кілька слів в справі нашого Укр. Роб. Дому в Вінніпеґу. Як самі знаєте, Укр. Роб. Дім збудований за наші робітничі гроші, а не за капіталістичні, бо капіталісти ніколи не хотять бачити, щоб робітники будували щось подібного для себе. Розуміє ся, декотрі товариші представляють собі, що таку будову як Укр. Роб. Дім було легко виконати, що се була не дуже тяжка праця, однак я скажу, що се не була праця, але мука для тих сьвідомих товаришів, котрі з великим запалом і вірою в успіх своєї праці взялись до будови Дому, ще й в такий критичний час. Я як сьогодня приїхав до Вінніпеґу, з радістю і здивованем приглядав ся сій нашій робітничій сьвятині як з надвору так і в середині. Товариші! Се є перший Укр. Роб. Дім в Канаді, а навіть в цілій Америці, якого навіть англійські робітники не мають в Канаді. Коли мені не вірите, то переконайте ся самі. Прийдьте і погляньте на Дім і на кожду річ в середині, а тоді Вам стане ясно, яку великанську суму те все коштувало. Тоді, я певний, Ви не відмовите ся по мочи Укр. Роб. Домови.

Також кождий з укр. робітників повинен стати передплатником "Укр. Роб. Вістий", одинокої укр. робітничої ґазети в Канаді. Нас, укр. робітників велике тут число і як ми всі зрозуміли би вагу своєї ґазети та стали її передплатниками, тоді "У. Р. В." не треба було би звертати ся до робітників за фінансовою помочію, бо нема за що купити паперу на ґазету, але тоді була би сильна преса, котра встояла би проти кождої буржуазної!

Тому не надіймо ся, товариші робітники, що нам хтось щось зробить або дасть, але знаймо, що свою справу ми самі мусимо підпомагати. Тому все і всюди не забуваймо за Укр. Роб. Дім в Вінніпеґу і за "Укр. Роб. Вісти".

В. Н. Скорейко.

КІЛЬКА СЛІВ " У. Г."

Теренс, Ман.

Дорогі Тов. Робітники! Хочу відповісти кілька слів "У. Г." на його статю "Лапайте злодія". Я читаю "Укр. Роб. Вісти" і "У. Г." і бачу, що "У. Роб. Вісти" помістили лист від Саваринського в Парижі в справі укр. делеґації і сим дали людям знати, як річ в дійсности має ся. Однак чому "У. Г." самий не написав про цілу ту траґі-комедію з делеґацією? Чому се зробили "У. Р. В." і чому він за се на них накинув ся? Чому він самий не написав правди, а вчепив ся "У. Р. В."? Вже вас, панки від "У. Г." коле, що виходять "Укр. Роб. Вісти"? О, шкідники робочого люду!

А про М. Січинського і його фонд, то скажу від себе при нагоді, що я особисто знаю М. Січинського і він може самий за свій фонд спитати, а не ви... Вдарте ся в груди, панове. Ми, сьвідомі робітники знаємо що ви за одні. Ми знаємо також, що таке клерикалізм, націонадьний шовінізм, соціялізм, анархізм і т. д. Нічим ви нас не налякаєте. Пильнуйте ліпше телеґрам та протестів.

С. Г., Збаращанин.

Кіченер, Онт.

Хвальна Ред. "Укр. Роб. Вістий." — Прошу помістити в нашій часописи кілька слів про сю місцевість, до котрої я недавно прибув та зібрав кілька долярів на Укр. Роб. Дім і "Укр. Роб. Вісти". На жаль мушу сказати, що перед прибутем до сеї місцевости я думав, що робітники тут не сплять, а тимчасом коли прибув сюди то переконав ся, що сплять вони ще й твердим сном. Місто знайти тут яку робітничу орґанізацію і сьвідомих робітників я знайшов пяниць та злодіїв, котрі через свою темноту попадають ся до "Іванової хати". Я знайшов серед них маленьку пяцьку "орґанізацію", що горівку по домах з барабольки виробляють і потім нею запивають ся до безтями. Встид і ганьба для таких людців! Встид і ганьба їм, що вони не памятають за своїх жінок та дітий, котрі в старім краю терплять голод і холод, а вони тут на все собі байдужі. А сумнійше всего те, що сї "фабриканти" горівки сходять ся до читальні ім. Шевченка і радять ся, як ліпше виробляти горівку та кому її продати, числячи 5 дол. за фляшку. Та Шевченко як би встав, то зробив би з вами те саме, що Христос зробив в божниці з крамарями, т. є. повиганяв би вас з читальні на чотири вітри. За те капіталістичні ґазети писали були минувшого місяця, що Кіченер мабуть найліпша місцевість, бо тут ніхто не страйкує, як се робить ся по цілій Канаді. А що робітник працює тут за 2.75 або 3.00 на день, то се нічо великого... Я здивував ся, коли довідав ся, що в сій місцевости ніхто не знає нічого про страйк, здаєть ся, що се горівка все робить. Місто застановляти ся над своїм положенем, робітник коли запеть ся знає лише карти, кулї та проституцію. А коли хто прийшов би до таких несьвідомих робітників і хотів справити їх на праву дорогу, то вони зараз назвали би його большевиком і донесли на нього до поліції. Вони не розуміють того, що такий чоловік хоче їм помочи, а не пошкодити, що хоче їх вивести з болота, в котрому вони сидять, що себе наражає, а хоче їх ратувати. Вони сего не знають. Люди, люди, спамятайте ся, застановіть ся, що робите. Понехайте горівку, кулї та карти, бо вони не приносять вам жадної користи, лише шкоду. Зрозумійте теперішну важну хвилю в робітничім русі цілого сьвіта і поможіть тим, що борять ся за визвіл робітничої кляси. Покиньте ту брудну роботу, котрою ви дотепер занимали ся, зробіть се всї ті, до котрих се відносить ся. Не валяйте ся по кортах, не платіть по 200.00 і 300.00 за горівку та карти, дайте ліпше 5 або 10 дол. на Укр. Роб. Дім та на одиноку укр. робітничу часопись "Укр. Роб. Вісти". Читайте наукові книжки та "Укр. Роб. Вісти", котрі кождий з вас повинен собі запренумерувати. Читайте і просьвіщайтесь, а тоді запануєте межи вами єдність і любов. Тоді возьмете ся до праці над освободженем самих себе з вашого нужденного положеня, що вдасть ся вам зробити. На останку складаю щиру подяку всім жертводавцям, що зложили на мої руки датки на "Укр. Роб. Вісти" і Укр. Роб. Дім. Сподію ся, що всї укр. робітники в Кіченер не відмовлять ся жертвувати на прес. фонд "Укр. Роб. Вістий" та на сплачене довгу Укр. Роб. Дому в Вінніпеґу. Тому до діла, укр. робітники в Кіченер!

Ів. Комісарук.

ПРЕСОВИЙ ФОНД УКР. РОБ. ВІСТИЙ.

Ф. Ґриджан, Веленд	$2.00
Д. Тащук, Форт Френціс	1.00
С. Рубанец, Форт Френціс	1.00
К. Добровольський, Морей Майн.	1.00
З. Тащук, Форт Френціс	1.00
Мир. Декан, Форт Френціс	1.00
М. Ґерчук, Іроквойс Фолс	1.00
І. Пилипчук, Форт Френціс	.50

—о—

Кіченер, Онт.

Дор. Товаришу!

Посилаю Вам 3 дол. передплати, 6 дол. на пресовий фонд, а 5.75 на Укр. Роб. Дім. На будуче буду старатись працювати ще більше для нашої робітничої справи.

На пресовий фонд жертвували слід.:

Ольга Яблоньська	2.00
Грицко Тодорук	1.00
Йосиф Мізинчук	1.00
Іван Комісарук	1.00
Іван Манчуленко	.50
Василь Бойко	.50

Щира подяка жертводавцям, що розуміють положенє своєї робітничої преси і спішать її з помочию.

І. Комісарук.

—о—

Медисин Гет, Альта.

Дорогі Товариші!

Довідавшись про фінансовий стан нашої часописи, почав я збирати передплату і посилаю Вам 8 дол. та обіцяюсь і на дальше працювати для "Укр. Роб. Вістий".

Товариші робітники з Медисин Гет і околиці! Час нам вже зрозуміти своє положенє, час нам покинути вже всї панські ґазети а поширити нашу власну, котра дає нам те осьвідомлене, якого нам, пролетарам, нині потрібно. Не маємо ми богато своїх робітничих ґазет в Канаді, а тільки ту одну "Укр. Роб. Вісти" тай і тої якось не можемо піддержати. Чи не забогато в нас байдужности? Одначе не забуваймо, що нині не час нам бути байдужними, а братись до діла над клясовим осьвідомлюванем себе, бо тільки в такій сьвідомости наша побіда і будуче житє.

Ваш товариш,

Петро Жмурчик.

Тейлортон, Саск.

Дорогий Товаришу!

Посилаю Вам 11 дол. передплати для тутешніх товаришів, а 14.50 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий". Жертвували слідуючі товариші:

Роман Гриба	5.00
Стефан Рогатин	2.00
Кирило Павлик	2.00
Микита Гевко	1.00
Іван Козак	1.00
Михайло Бачинський	1.00
Петро Гусар	1.00
Михайло Ивоски	.50
Олекса Антонюк	.50
Адам Корнутко	.50

Всім жертводавцям складаю щиру подяку за їх датки і кличу всїх товаришів робітників і на дальше працювати для нашої робітничої часописї, бо більше ми її поможемо, більше ми й від неї дістанемо корму. Гаразд,

Роман Гриба.

—о—

Ангусвіл, Ман.

Дорогі Товариші!

Посилаю Вам 10 дол. на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий", які я зібрав тут від наших товаришів.

Жертвували слідуючі т.т.:

Ф. Ковальчук	2.00
І. Губенський	2.00
М. Губенський	2.00
А. Ковальчук	1.00
П. Станецкий	1.00
Т-ка М. Губеньска	1.00
Т-ка С. Ковальчук	1.00

Всім жертводавцям складаю сердечну подяку.

Ілько Губенський.

—о—

Меква, Онт.

Хвальна Редакціє:—

По одержаню листи від адміністрації "Укр. Роб. Вістий" я взяв ся до збираня фондів. В сій околиці нема богато наших робітників, а з тих, що тут проживають, майже кождий щось жертвував на свою часопись, яка все стоїть по нашій стороні і обороняє наші робітничі інтереси. Я взиваю всїх укр. робітників і фармерів так в Канаді як і в Злучених Державах, щоби старали ся приєднувати нашій часописї найбільше передплатників, бо коли до кождого працьовника будуть заходити "У. Р. Вісти", то певно тоді не тре бо буде ратувати часопись збиранем фонду, бо вона тоді не тільки що вдержить ся при своїх силах, але пічне виходити дневником. Тож, до діла, товариші робітники і біднїйші фармері!

Сим разом посилаю Вам 17 дол. пресового фонду від слідуючих товаришів:

М. Костанюк	10.00
М. Волощук	3.00
А. Алісович	2.00
А. Зварич	1.00
В. Маціборка	1.00

Ваш за волю працюючого люду,

Мирон Костанюк.

—о—

Тейлортон, Саск.

Прочитавши, товариші вашу відозву, я взяв ся до збираня датків на нашу робітничу пресу. Тішу ся дуже, що наші товариші робітники розуміють вже вагу своєї власної справи і спішать з помочию. Сим разом посилаю вам на пресовий фонд 16.75. Зложили слід. товариші:

М. Яремчук	5.00
В. Риндюк	3.00
Р. Дячун	2.50
К. Яремчук	2.00
Н. Яремчук	2.00
С. Яремчук	1.25
П. Яремчук	1.00

Жертводавцям щиро дякую, а Вам бажаю як найкращих успіхів в осьвідомлюваню працюючого люду.

Никола Яремчук.

—о—

Fort Qu'Appelle, Sask.

Шановні Товариші!

Прошу помістити на сторінках "Укр. Роб. Вістий" імена товаришів, що жертвували на пресовий фонд нашої часописї:

В. Ґрекул	$3.00
І. Марухняк	2.00
Д. Івасюк	1.00

Товариші робітники і фармері! Кличу до всїх вас прийти з помочию нашій робітничій часописї, бо коли ми сего не зробимо, то будьмо певні, що ніхто другий не зробить сего за нас. Покажім отже, що ми сьвідомі своїх інтересів. Ваш тов.,

В. Ґрекул.

—о—

Салт Сейнт Мері, Онт.

Товариші!

Відзиваючись на Ваш поклик, посилаю Вам 20 дол. передплати а 14.75 пресового фонду, які зібрав я поміж нашими робітниками. Працювати між нашими робітниками в сій околиці досить трудно, а се з тої причини, що більшість з них не конче сьвідома ще своїх робітничих інтересів. На будуче буду старатись зібрати дещо більше гроший на поміч нашій ґазеті. Сим разом слідуючі товариші зложили на пресовий фонд:

М. Ґерилевич	2.00
Андр. Козак	2.00
Д. Захарков	1.00
Г. Личук	1.00
І. Верига	1.00
І. Параник	1.00
П. Кунарищин	1.00
Г. Леськів	1.00
Д. Щур	1.00
І. Мельник	.75
Д. Ничвидюк	.50
О. Басалиґа	.50
С. Лозінський	.50
Н. Остафійчук	.50
В. Григор	.25
І. Граб	.25
Ю. Марчук	.25
П. Черничан	.25

Ваш в борбі за краще житє,

Д. Щур.

—о—

Мус Джяв, Саск.

Дорогі Товариші!

На поклик "У. Р. Вістий" та Укр. Роб. Дому товариші розуміючи свою робітничу солідарність та вагу своєї робітничої часописї і робітничої сьвятині, поспішили з жертвами тяжко запрацьованими на підмогу сим інституціям. Одначе є одиниці, що бажають гробу "У. Р. В." та Укр. Роб. Домови. Але ви, товариші, не дивіть ся на тих людців, а старайтесь приєднати симпатиків для "У. Р. В." і Укр. Роб. Дому. Робітничі справи вимагають нині солідарности робітництва, а не клевет та горлання як з порожної бочки; ділом товариці, зробимо все, а пустою бесідою нічого доброго, коли вже не злого.

Отсим складаю сердечну подяку товаришам, що зложили свої лепти на Укр. Роб. Дім та пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий".

Жертви на Укр. Робітничий Дім в Вінніпеґу:

Д. Салевич	$5.00
Т. Гриценюк	5.00
Д. Колотило	4.00
Д. Семотюк	3.00
П. Вардинський	3.00
А. Дарійчук	3.00
П. Кузик	3.00
Г. Максимець	2.50
В. Максимець	2.50
В. Пицула	1.00
А. Димен	.50
Н. Ґривул	.50
В. Пицула	.50
Д. Ґреґор	.50
Р. Walch (Анґлієць)	.50
І. Пицула	.30
О. Липка	.25
Д. Мадриґа	.25
К. Бучковський	25
Д. Николай	.25
С. Юрків	.25
З проді цеголок від т. Салевича	1.35
Разом	$37.40

Жертви на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий":

М. Мотрюк	$3.00
Д. Семотюк	2.00
П. Вардинський	2.00
П. Кузик	2.00
Т. Гриценюк	1.00
П. Квасниця	1.00
Г. Максимець	1.00
В. Максимець	1.00
В. Соґаль	1.00
А. Дарійчук	.50
Н. Портей	.50
А. Думен	.25
О. Липка	.25
Д. Мадриґа	.25
Разом	$15.75

Т. Гриценюк.

—о—

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА УКР. РОБ. ДІМ В РІДЖАЙНІ.

На руки комітетовців зложили свої жертви слідуючі товариші: —

Ф. Гук, з каси бувш. Т-ва. "Україна" $53.60; Д. Кручко $25.00; — В. Паламарюк $15.00 — В. Пурич $14.00; — С. Головач $13.00; — по $10.00: К. Топала, І. Чорний; — по $7.00: Д. Юркевич, Д. Калинюк; — по $5.00: С. Івасюк, І. Маєщук; — Ф. Ройчук $2.50;— по $1.00: Ю. Лупуляк, В. Ґрекул, Г. Єримійчук. — Разом $170.10

Збірка на закупно крісел:

По $2.50 зложили: В. Головач, С. Головач, І. Ілиїв, П. Кропельницький; — по $2.25: Ів. Лапчук, Д. Калинюк, М. Оршівський; по $2.00: Ів. Марчук, П. Лапчук, А. Кройтор, П. Кройтор, Н. Жук; — В. Калинюк $1.50; — В. Паламарюк $1.25; — Д. Юркевич $1.15; — Н. Віснюк $1.10; — по $1.00: Ю. Марчук, Д. Маник, Т. Марчук, Т. Попенюк, Он. Оршівський, Дм. Кручко, Ів. Савчин, Ів. Чорний, Марія Марчук, Леонтина Марчук, Олена Марчук.

Разом $42.70

В імени комітету і всїх членів Українського Робітничого Дому в Ріджайні складаю всім жертводавцям як найсердечнійшу подяку і рівночасно взиваю всїх товаришів в Канаді, головно в провінції Саскачевані, щоб і дальше жертвували і збирали жертви, бо гроший на сплату довгу потрібно, а місцеві товариші дали вже, що могли і ще дають, однак тяжко приходить ся виплатити такому малому числі українських робітників, як тут нас є. Жертви прошу слати на слідуючу адресу:

Ukrainian Labor Temple
726 Victoria Ave.
REGINA, SASK.

В. Головач, секретар.

ПОШУКУЮ

брата Івана Сенькова; перебував давнійше в Венкувері, належав тоді до С. Д. Партії. Прошу зголошувати ся на адресу:

Peter Z. Senkiw
Iroquois Falls, Ont.

Нові Книжки

ФІЛЬОЗОФІЯ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЇ

Написана визначним німецьким пролетарським фільозофом **Йосифом Дицґеном** (на українську мову переведена Е. Круком) тільки що вийшла з друку.

Зміст книжки слідуючий: **1) Науковий Соціялізм, 2) Релігія Соціял-Демократії, 3) Мораль Соціял-Демократії, 4(Соціял-Демократична Фільозофія, 5) По дорож Соціяліста в країну теорії пізнаня. І. В глубину природи не сягає розум, сотворений творцем. II. Абсолютна правда і її явища в природі. III. Матеріялізм проти матеріялізму. IV. Дарвін і Гегель. V. Світло пізнаня.**

Книжка обіймає 318 сторін друку, видана на добрім папери і в гарній оправі, коштує $2.00 примірник з поєдинча оправлений, брошурований $1.50. При більших замовленях і книгарням звичайний опуст. Замовляйте зараз, бо наклад обмежений.

СОЦІЯЛІЗМ

ДО ЧОГО СТРЕМЛЯТЬ СОЦІЯЛІСТИ І ЯК ВОНИ ХОЧУТЬ ОСЯГНУТИ СВОЮ ЦІЛЬ?

Написав **Е. КРУК.**

Се невеличка (48 сторін тексту) брошурка, в якій читач знайде поза загальним вияснене соціялізму, як науки про суспільно - економічні відносини, докладне критичне вияснене програмових ріжниць в ріжних соціялістичних партіях і пізнає найпевнійший шлях, яким людство дійде до соціялізму. Брошура написана аґітаційно і просто і надаєть ся дуже для масового ширеня. — **Ціна 20 центів.**

Замовляйте в: **HOLOS PRAWDY**
119 — E. 7th Street, New York, N. Y.

Dr. C. J. BERMACK

ФІЗИК — ХІРУРГ — СПЕЦІЯЛІСТ

Оператор від заразливих хоріб мущин і женщин.

Резиденція: 292 СТЕЛА ЕВНЮ, —— Телефон Рез.: Ст. Дж. 1250
Офіс: 374 СЕЛКИРК ЕВНЮ, —— Телефон офісу: Ст. Дж. 3578

Через довший час практикував в клініці в Ню Йорку, в Вінніпеґу в Дженерал Госпітал і через один рік в Венкувер.

УРЯДОВІ ГОДИНИ: — від 2 — 4 по пол.; від 7 — 8.30 вечер.

І. КАМІНЕЦКІЙ
хемік і аптекар

переніс свою аптику з СТ. ДЖЕЙМС, МАН., де був в бизнесї через чотири роки, під ч. 531 Селкірк ул.
Він має довголітну практику.
За точне виготоване ваших лікарських рецепт гарантує ся.
"Найліпші лікарства для хорого" — се наше мотто. Спробуйте виповнити в нас вашу рецепту. — Говоримо по українськи.

KAMENETZKY'S DRUG STORE
531 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

СМАЧНО І ДОБРЕ

Думаєте, що є щось лучшого, як добре наїсти ся? Відживлятись повинен кождий чоловік. — Запамятайте собі се і йдіть просто під ч.
267 СЕЛКІРК Евню до П. М. ГАВРИСИШИНА
а не пожалуєте: Смачні і сьвіжі — старокраєві потрави задоволять Вас.

ГОДИННИКИ
ГОДИННИКИ
ГОДИННИКИ

Ми отримали впрост з Швайцарії великий вибір годинників і продаємо по спеціяльній ціні, з повною ґарантією.

Всї годинники подорожіли — ми продаємо еще по старих цінах!

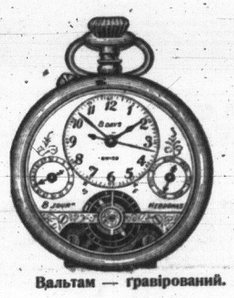

Вальтам — ґравірований.

Адмірал — Календаровий годинник на 8 днів.

З ФАБРИКИ ДО ВАШОЇ КИШЕНІ.

Вальтам, 17 каменів, позолочений 10-літний, Емпрес коверта — ціна $25.00 — Спеціяльна ціна **$18.75**
Вальтам, 15 каменів, позолочений, 10-літний, Емпрес коверти — ціна $20.00 — Спеціяльна ціна **$15.00**
Вальтам, 7 каменів, позолочений, 10-літний, Емпрес коверти — ціна $15.00 — Спеціяльна ціна **$12.00**
З міцними нікльовими ковертами до роботи, продаємо кождий годинник о $2.50 таньше, як позолочений.
Адмірал годинник, на 7 каменів, позолочений, 10-літний, коверт. — продававсь по $10.00 — Тепер **$8.25**
В нікльових ковертах **$7.00**
Швайцарський на 7 каменів годинник, накручує ся раз на 8 днів, коверти посріблювані. Ціна $15.00 — Спеціяльна ціна **$10.00**
Календаровий Швайцарський годинник, котрий показує місяці, дні і іде 8 днів по накручеию. — Ціна **$12.00**
Швайцарський годинник (Wrist Watch), на руку, іде 8 днів по накручеию, 7 каменів. — Ціна **$12.00**
Інґерсол, 7 каменів годинник — Ціна **$4.50**
Наш український старокраєвий годинникар Якимчук виконує всякі направки по умірковaних цінах.

ВИСИЛАЙТЕ ВСІ РЕПАРАТУРИ ДО НАС.

Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ В ВІННІПЕҐУ.

під числом 820½ Мейн Ст.

Ми виробляємо убраня, як і оверковти по дуже умірковaних цінах. Мода після вподоби костумерів. Отже хтоби хотів мати добре зроблене убране, чи оверковт, нехай зайде а переконає ся. Також приймаємо замовленя з провінції; за вдоволенє і чесну услугу ручить властитель

В. КУЗИК.

820½ MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

—o—o—

Адвокат W. H. HASTINGS

457 МЕЙН СТРІТ

308 Confederation Life Bldg. WINNIPEG, MAN.

Telephone: Main 2081

Полагоджує справи цивільні і кримінальні.

П. Вус, бувший властитель першої народної канцелярії, 841 Мейн Стр., через сім літ, є тепер в канцелярії адвоката ГЕЙСТІНҐА.

—o—o—

ЮРКО МАЧУЛА

нотар і комісар урядовий

працює в спілці з адвокатами

McMURRAY, DAVIDSON & McMURRAY.

Полагоджуємо всякі справи судові, виробляємо пожички, як також занимаємо ся всякими справами старокраєвими. — Пишіть по українськи або приходіть до офісу під сим адресом:

GEO. MACZULA

909 Electric Ry. Chambers, Winnipeg, Man.

Phone: MAIN 4780

—o—o—

НОВИНА!

Їдемо до Старого Краю!

Єсли ви збираєте ся їхати до старого краю, так не забудьте зробити собі убране (сут) чи футро тут в Канаді, бо в старім краю абсолютно не можливо дістати матерії на убране.

Ми на днях отримали велику скількість сукна на мужеські і женські убраня по дуже низьких цінах і тому можемо вам зробити убране або футро о $10.00 таньше чим де инде.

Тисячі убрань і ріжного рода футер викінчено в нашій кравецькій робітни і всі наші костумери задоволені так з нашої роботи як і з приступних цін.

В нашій робітни працюють найліпші знатоки в кравецькім ремеслі, зі старокраєвою практикою. За старанне викінчене убрань ґарантуємо.

Єсли вам треба убраня або футра, зайдіть до нашої робітні, а переконаєте ся самі, що наші ціни низші чим в других кравецьких робітнях, як рівнож наша робота вдоволяюча.

Не забудьте, що наша адреса є:

583 Selkirk Ave.

WINNIPEG, MAN.

М. ҐУБІЦЬКИЙ, властитель.

—o—o—

453 SELKIRK AVE., Phone St. John 2614, WINNIPEG, MAN.

УКРАЇНСЬКО — РУССКІЙ

ШПИТАЛЬ І МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ

— під управою —

Д-ра. D. M. GENOFF-а

Нашою спеціяльністю є лічене хоріб венеричних, мочовополових, лічене 606 проф. Ерліха для сифілісу, а також жіночих внутрішних, діточих і хірурґічних.

Спеціяльне лічене електрикою.— Ревматизм і полове безсиле.

В нашім шпитали отримаєте догляд доброго дікаря.

Години офісові: 10 — 11 рано; 2 — 4 по полудни і 7 — 9 вечером.

Пишіть до нас на понизшу адресу, залучаючи 3ц. марку на відповідь.

Виробляємо також медицини всякого рода після найновійших метод штуки лікарської.

Адресуйте так:

Dr. D. M. GENOFF

453 SELKIRK Ave., WINNIPEG, MAN.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА УКР. РОБ. ДІМ В ВІННІПЕҐУ.

Вінніпеґ, Ман.

З буфету при У. Р. Д.	$75.00
З пердст. "Будка ч. 27"	69.03
З предст. "Перехитрили"	24.27
З огол. на куртині	15.00
Я. Татаровський	10.00
Теодор Іванчук	4.00

—o—

Ф. Ґридзан, Веленд	5.00
М. Симовин, Транскона	1.00
Й. Рошко, Клівленд	10.00
Н. Буджак, "	10.00
Т. Фотчук, Торонто	1.00
Т. Ґрік, Торонто	1.00
Ів. Мохорук, Тімінс	5.00

—o—

Кобалт, Онт

Н. Сливчук	5.00
Г. Никифорчук	1.00
М. Никифорчук	1.00
Л. Ґрищук	1.00
Н. Сопотик	1.00
Т. Проданюк	1.00

—o—

Кіченер, Онт.

В. Кукурудза	1.50
Петро Озарук	1.00
Ів. Кравецький	1.00
Петро Стовяновський	1.00
Ів. Комісарук	1.00
Ю. Гурник	.25

Всім жертводавцям складаю в імени У. Р. Дому сердечну подяку.

Д. Стечишин, секр.

Минувшої суботи, підчас вистави в Укр. Роб. Домі один з членів У. Р. Д. найшов згублені гроші в сумі $44.00. По проголошеню, що найдено гроші один з присутних, на імя Теодор Іванчук, мешканчий під ч. 337 Дуфрин Евню., зголосив ся, заявляючи, що він згубив $44.00. Йому сї гроші звернено, з чого він жертвував $4.00 на Укр. Роб. Дім. (Поквітоване сих гроший є поміщене в иншім місци сего ч. "У.Р.В.").

ХТО ЧИТАЄ ТОЙ ЗНАЄ.

Ґеоґрафія, тверд. опр.	.80
Диво природи	.20
Проклятий ціс. рід 2 томи	1.20
З фільозофії політики	.65
Захар Беркут	.50
Тарас Бульба	.40
Збірка творів укр. письм.	.30
Папа чи Христос?	.65
Пригоди Чваньківського	.50
Словар чужих слів, шк. оп.	2.00
Сповідь бувш. рос. царя	.25
Образки з гром. житя 2 т.	2.00
Бог в революції 1905 р.	.35
Блискавиці	.50
Пімста за кривду, драма	.30
Початки релігії	.25
В тумані	.20
Експропріяція	.20
Новітна сусп. і церква	.35
Україна	.50

Замовленя висилайте на слідуюча адресу:

Ukrainska Robitn. Knyharnia

796½ Main St., Winnipeg, Man.

СЬВІЖІ НАПОЇ (Soft Drinks) циґаретки, тютюн, та всякі сьвіжі овочі, як грушки, яблока, і т. п. дістанете в п. Ів. Цірки наколи загостите на понизшу адресу:

631 СЕЛКИРК ул., Вінніпеґ.

НОВИНА!

Зі старої обуви робимо нову;— не при помочи якихсь там електричних приядів, але при помочи ДРАТВИ І ШИЛА.

Не кидайте старої обуви, але принесіть до направи до нас:

648 СЕЛКИРК ул., ВІННІПЕҐ.

В. Парасюк, власт.

ТЕЛЕФОНИ:

Оф: **Мейн 6131-6132,** Рез.: **Шербр. 444**

A. M. Doyle L.L.B.

Адвокат, повновласник, нотар. Говорить по українськи і польськи.

514 STERLING BANK BLDG. Winnipeg, Man.

ЄСЛИ ЛЮБИТЕ

бути старанно виголені або підстрижені, заходіть до руської голярні під ч. 555 Селкірк Евню (Вінніпеґ).

Ставляємо також баньки.

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

основана 1915 р.

146½ Гіґінс ул., Вінніпеґ, Ман.

Виробляє мужеські убраня — літні і зимові по умірковaних цінах. Робота вдоволяюча, під ґарантією.

Приймаємо замовленя з провінції.

Пишіть по наш новий катальоґ і близші інформації на адресу:

J. TATAROWSKY

The Merchant Tailor

146½ Higgins Ave., Winnipeg, Man.

Телефон: MAIN 5614

МАЮ НА ПРОДАЖ

6 ЛОТІВ ВКУПІ, 12.000 ФІТІВ, в BASS RIVER COUNTY, Burlington, N. J. ПРОДАМ ДУЖЕ ДЕШЕВО, БО ХОЧУ ІХАТИ ДО КРАЮ. — ПИШІТЬ ДО:

W. PURICH

709 Pritchard Ave.

WINNIPEG, MAN., CAN.

НАЙНОВІШОЇ

моди убраня і обуве для мущин, як рівнож всякі товари, що входять в обсяг ґалянтерії, дістанете в нас по незвичайно приступній ціні.

Зайдіть до нашого склепу і переконайтесь.

BROWN & FISHMAN

824 Main St., Winnipeg, Man.

ЄСЛИ ХОЧЕТЕ

купити добрий годинник, ґрамофон або що небудь з ювілерії, удайте ся на понизшу адресу. У нас також є ріжні рекорди: польські, українські, німецькі, румунські і англійські.

Пишіть або приходіть на понизшу адресу:

A. KAPLAN

814 Main St., Winnipeg, Man.

ЄСЛИ ХОЧЕТЕ

щоби ваші черевики були добрі як нові — принесіть їх до направи до нашої шапи під ч. **883 Мейн Стр.** (Вінніпеґ).

ХТО ХОЧЕ

гарно обстричи ся і підголити ся нехай зайде до нашої барберні під ч. 826 Мейн Стр. (в Northern Hotel).

Власт. Ів. Курач.

НОРТ-ЕНД СЕКОНД-ҐЕНД СТОР.

870 Мейн Стр., Вінніпеґ.

Продаємо убраня і обув (нові і уживані) по дуже низькій ціні. Продаємо на провінції по гуртовій ціні і поєдинчо. Обслуґуємо ретельно

KLASSER BROS.

870 Main Street.

Dr. H. YONKER, M. A.

Хірург

з доброю практикою.

ОФІСОВІ ГОДИНИ:

8 — 10 перед полуднем,

12 — 3 по полудни

6 — 9 вечером.

Адреса:

397 Burrows Ave., Winnipeg.

Phone St. John 1470

Б. Б. ДУБЄНСЬКИЙ

адвокат і повновласник для українського населення в Канаді.

Перепроваджую всякі справи судові і цивільні.

Виготовляю контракти на реальности

Говорю по українськи.

У всяких судових справах вдавайте ся на понизшу адресу:

B. B. DUBIENSKI

908 Confederation Life Building (напроти Сіті Гол) — Тел. Мейн 5199.

Першорядна і одинока Українсько-Польська ГОЛЯРНЯ

Поручаєть ся ласкавій памяти шановної клієнтелі.

A. SEMKOWICZ

671 Selkirk Ave., cor. McKenzie.

SELKIRK BICYCLE CO.

379 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Продаємо байсиклї нові і уживані по умірковaних цінах. — Направляємо ушкоджені части байсиклів, моторциклів і пр. — Маємо на складі окремі части до байсиклів і автомобілів. — За роботу ґарантуємо.

ВІЙНА ВЖЕ СКІНЧИЛА СЯ.

Чому ви, Українці і Поляки не вчите ся доброго фахового занятя? При фаховім занятю працюєте лекше і дістаєте добру платню. Научіть ся оперувати автомобілями, або ґазоліновими тракторами! По кількох тижнях укінчите курс, дістанете від нас диплому і винайдемо вам добру позицію. —— Сотки молодих хлопців — українських і польських виучили ся фаху в нашій школі і тепер занимають знамениті позиції. —— Не відкладайте часу. —— Пишіть або приходіть до нашої школи зараз .—— Пишіть до найблизшої вам нашої філії.

Наші філії є в: — 220 Pacific Ave., Winnipeg, Calgary, Regina, Saskatoon, Edmonton, Lethbridge, Vancouver, Portland, Ore., — Головний офіс: — 626 Main St., Winnipeg, Man., Can.

ЗАМІТКА: — Коли будете писати до нас, згадайте, що Ви бачили наше оголошенє в "Укр. Роб. Вістях".

HEMPHILLS MOTOR SCHOOL

626 Main Street, Winnipeg, Man.

БАЙСИКЛЇ! БАЙСИКЛЇ!

В ЦІЛИ ЗАОЩАДЖЕНЯ ЧАСУ І ГРОШИЙ ТА ДЛЯ ВЛАСНОЇ ВИГОДИ —— КУПІТЬ СОБІ ДОБРИЙ БАЙСИКЛЬ.

Маємо на складі байсиклї нові і уживані по умірковaних цінах.

Зайдіть особисто або пишіть по наш катальоґ до:

BICYCLE & SUPPLY CO.

880 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.

Була і буде

ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ

Заложена 1903 р.

Й. Ґ. КІММЕЛЬ, КРАЄВИЙ НОТАР.

Виробляємо всякі урядові контракта старокраєві і тутешні. Виробляємо позички. Асекуруємо від огню. Продаємо шіфкарти до Европи і назад. Пересилаємо гроші до всїх частий світа. Купуємо, продаємо і міняємо лоти, доми і фарми. Колектуємо довги через суд.

СВІЙ ДО СВОГО!

Всяку переписку перепроваджуємо в українській мові. Пишіть на адресу:

J. G. KIMMEL & CO. — 834 Main St. Winnipeg, Man.

M. ALCIN

ГОДИННИКАР І ЮВІЛЕР

Має на складі ріжнородні кишенкові годинники, як "Валтам", "Елджін" і ин.; також годинники стінні і будильники. Має також ґрамофони, рекорди українські і російські з гарними танцями і сьпівами.

На днях одержано три роди старокраєвих рекордів: "Хто з нами ми з ними", "Хата моя рубленая" і "Гоп-тара-ра". —— Направляє годинники тутешні і старокраєві по умірковaних цінах. — Заходіть або пишіть на адресу:

M. ALCIN

810 Main Street, Winnipeg, Man.

ЧИ ВИ ХОРУЄТЕ?

Єсли ви хоруєте, напишіть до нас. Ми маємо ліки на всякі слабости. Понизше знайдете кілька з наших лікарств, однак се ще не є всї, бо в нас на складі можна дістати лікарства від всяких слабостий. Єсли ви потребуєте лікарства, а його нема тут поданого, то напишіть до нас, а ми вам його вишлємо.

1. Пігулки на жолудок	1.00	19. Пігулки на біль гол. ч.2.	1.25
2. Мікстура на жолудок	1.75	20. Лік на геморойди ч.1.	1.00
3. Екзема масть ч.1.	.50 і 1.00	21. Лік на геморойди ч.2.	2.75
4. Екзема масть ч.2	2.25	22. Лік на прищі	.65 - 1.25
5. Масть на сверблячку	.50 і 1.00	23. Лік на прочищене крови	1.00
6. Екзема "лош'н" ч.1	.50 і 1.00	24. Тонік на кров і нерви	2.25
7. Екзема "лош'н" ч.2.	2.50	25. Пігулки на нерви	.50 - 3.25
8. Масть на скалїчене	.50 і .75	26. Масть на ревматизм	.50 - 1.50
9. Крем до лиця від	.25 - 2.25	27. Средство на ревматизм	5.00
10. Масть на попарене ч.1.	.75	28. Мішані корінці	.50, 1.00 і 1.50
11. Масть на попарене ч.2.	1.75	29. Гербата з корінців на жолудок ч.1.	.25 - .50
12. Масть на попарене ч.3.	2.50	30. Така-ж гербата ч.2.	.75 - 1.50
13. Мікстура на кашель	.50 - 1.75	31. Торби на гор. воду	1.50 - 6.50
14. Мікст. на кашель дітий	.50	32. Кроплї до очий	.50 - .75
15. Лік на нагнїтки	.50	33. Лік на катар	.50 - 3.25
16. Кроплї на біль зубів	.25 - .50	34. Всякі пудри до лиця	
17. Средство на поріст волося	.50 - 3.25	35. Всякі перфуми	
18. Пігулки на біль голови ч.1.	.50 - 1.00	36. Всякі средства на біль зубів.	

На замовлені лікарства залучіть 25ц. на оплату почти. На замовленя з 5 дол. і висше почту оплачуємо самі. Пишіть до нас по українськи.

MANITOBA DRUG STORE

593 Selkirk Avenue, Winnipeg, Man.

З НАГОДИ

першої річниці заснованя склепу уряджуємо в місяци серпни **спеціяльну випродаж** ґардероби мужеської, женської і діточої, як рівнож товарів ліктевих. Ціни знижені на всїх товарах.

Спеціяльности на слідуючий тиждень:

Блюзки мушлїнові, реґ. $1.75 — тепер по **95ц.**

Перкалї по **18ц.** за ярд.

Сорочки для хлопців по ..... **75ц.**

Чеслав Каменьський

590 Селкирк Евню.

Вінніпеґ, Ман.

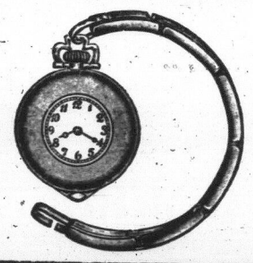

УВАГА!

Первородний український спеціяліст в направлюваню годинників і всяких музичних інструментів.

Всякі замовленя з провінцій приймаю.

Інструменти і зеґарки полагоджуємо скоро і совісно.

М. МАНДЗЮК

575½ Selkirk Ave.

WINNIPEG, MAN.

401 Selkirk Ave., Phone St. John 1772 Winnipeg, Man.

ОФІС І МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ

під управою добре знаного загалови

Д-РА КАЛІЧМАНА

котрий доповняв своє знанє в славних клініках в Ню Йорку, спеціяльно на хороби венеричні, мочово-полові і скірні, а тепер повернув назад до Вінніпеґу.

З собою привіз випробовані машини до лїченя скірних хоріб, прищів і викидів по лици і тілї, випадане волося і т. д.

Лїчене сіфіліса послїдною методою "салварсена", котра лїчить скоро і успішно. Всякі лїченя відбувають ся головно під його особистим доглядом. Лїчить всякого рода застарілі хороби, слабости жіночі і діточі.

Пишіть по медицини і лікарську пораду, на нову адресу:

Dr. G. KALICHMAN

401 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Тел. Ст. Джан 1772. Тел. резиденції Мейн 1919

УВАЖАЙТЕ ДОБРЕ НА НОВУ АДРЕСУ!

PO

Corner Pritchard & McGregor Sts.

РІК І. Ч. 17. СЕРЕ

Петлюра залишив независимість України і злучив ся з Денікіном.

ЛОНДОН, 1 вересня. — Як результат переговорів, які ведуть ся межи ґенералом Денікіном, протибольшевицьким лідером, а ґенералом Петлюрою, українським командантом, рішено, що Україна має залишити свою політичну независимість, хотяй затримає свою позицію як провінція, — говорить сьогодня большевицьке бездротне донесенє з Москви. Мають бути скликані Всеросійські Установчі Збори і вони рішать про остаточну форму правлїня для України.

(Добре той Петлюра бореть ся за независимість України! Злучив ся вже з шляхотською Польщею і імперіялїстичною Румунією, з котрих одна заняла східну Галичину а друга Буковину і Бесарабію, але за те мають в себе капіталїстичні порядки, — а тепер братає ся з Денікіном, приклонником царського режіму та старої "неділимої" Росії. Ще й денікінські та колчаківські "установчі збори" мають колись рішити, як укр. селяни та робітники мають собою правити... Дібрав собі Петлюра добірну компанію, нема що казати! Шляхотську Польщу, імперіялїстичну Румунію і монархіста Денікіна, — а всї коштом України. Як лицює межи ними "соціялїстови" і борцеви за "независимість" України, Петлюрі...).

Бунт укр. селян і робітників в Коломийщині.

ПАРИЖ, 30 липня. — В околици міста Коломиї вибухло поважне повстанє селян і робітників проти Поляків.

Петлюра зрік ся Галичини.

ЛОНДОН, 30 серпня. — На підставі угоди заключеної між українським правительством Петлюри а Польщею, правительство Петлюри зрікає ся всїх претенсій до східної Галичини, польське правительство зобовязуєть ся не вступати на територію заняту Петлюровими військами і оба правительства злучать мілітарні операції проти большевиків. Про се доносить бездротна депеша совітського правительства в Москві.

Трийцять кораблів бомбардувало через два дні Одесу.

ЛОНДОН, 26 серпня. — Большевицька офіціяльна бездротна депеша з Москви, отримана тут сьогодня, признає що алїянтські війська заняли Одесу, головний російський порт на Чорнім морі. Перед окупацією Одеси, трийцять кораблів бомбардувало місто через два дні.

Російська охотнича (?) армія заняла місто. Большевики відступили в напрямі Балти 120 миль на північний захід від Одеси. Дійсну окупа